

Taxa postală
plătite in num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Strada Barón L. Pop (v. Brassai-u.) 16.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. K.
Földre: Havonta 1, negyedévre
félre 6, egészévre 10 dollár.
A feladás díjazás szerint. Az „U.
KELET” az erdélyi és bánátság
széleskörű napilapja. Cél-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Ujdon
B
KELET
8
Budapest
Hamasetter Bobert
ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. Matei Milo 16.

Csütörtök, 1933 június 29.

5693. F. TAMUSZ 5. XVI. ÉVF. 144 SZÁM.

Boxkesztyűt glasszé kesztyű helyett

Tövisen összeütközés volt a hatósági közegek és a vasgárdisták között.

A belügyminisztérium megcáfolta ugyan, de a megsebesült csendőrök és a gyulafehérvári ügyészségen történt események rácafolnak erre a cáfolatra, amely — milyen érdekes! — hamarabb érkezett el Kolozsvárra, mint a tövisi események beszámolója.

De nem is ez a fontos, hanem az, hogy a „felfoszlatott” vasgárda, minden felozlatás ellenére él és virágzik tovább, agitátorai fehér lovakon és fantasztikus ceremóniák közepette izgatják a lakosságot, már nemesak a zsidók, nemesak a hatóságok, de az egész fennálló társadalmi rend ellen.

Politikailag gyűléseken egyebet sem hallunk, mint a szélsőséges mozgalmak ellen való védekezés szükségességét.

Kormány és ellenzék egyaránt a szélsőséges elemek előretöréséről beszél.

Sokáig nem lehet tehát rejtgetni ezt a veszedelemet. Rejtgettek éveken keresztül: most már a nyilvánosság elé tartozik, sőt most már kormány program lett belőle.

Csak hogy mi nagyon keveset látunk megvalósulni ebből a kormányprogramból.

Csak azt látjuk, hogy nemrégben még elítélt vasgárdisták Tövisen ütköznek meg a hatalommal, kapnak talán egy újabb ítéletet, de majd újra szabadlábban fogják elkövetni a hatóságok elleni merényleteket.

Főleg azért, mert kormányférfiaink is csak beszélnek a kampókeresztes veszedelemről.

És elfelejtik, hogy jobboldali áramlattal szemben csak vasököllel lehet küzdeni, olyan erővel, mint ahogyan Dollfuss küzd Ausztriában a barna pestis ellen.

Kesztyűs kézzel nem lehet bánni terroristákkal.

És jó volna, ha a Vaida kormány idejében huzza fel a boxkesztyűt a glasszékesztyű helyett, mert ebből a vasgárdista mozgalmából még nagyon-nagyon sok veszély szülehetik....!

Fosztogatásban

Most már a cserkész-szervezetekre vetették ki a horogkeresztet.

A cserkészeknek ugyanis tisztességes cíveik vannak, polgári moráljuk: szülők tisztelete, tanítók és feljebbvalók respektálása, jócselekedetek gyakorlása. Nem multhat el nap, hogy cserkész jót ne tegyen.

Mjndez nem fér reá a hitlerizmus vonalára

Ők az erőszak „erkölceit” hrdetik, új evangéliumot, a durvaság, a gőg, az önhitség igéit. Ebben a szellemben kell tehát nevelni a fiatalságot és a német felvonulásokról készített képeken láthatunk masírozni kicsiny fiukat, sőt leánykákat is, kivont karddal és fejecskéiken csákkokkal. Talán ha jól megfigyelnék őket, egyik-másik gyermek kezében bombát is szorongat.

Hítlér így akarja, ezekkel az „ideálokkal” látni a német fiatalságot.

Kard és bomba. A mindenre elszántság jelei, Hitleri vitézség.

Hísten bizonyos jóakarattal ezt is meg lehet érteni. Az új Németországot nem lehet veterán törzsvendégekkel megcsinálni. A fiatalok dolga ez, nem a fecsegő vénének. Hitler szempontról méltányolni kell ezt az új nevelési módszert.

Lehetne méltányolni, ha nem lenne egy különös oldala a dolognak.

Különös tudniillik, hogy Hitlerék mi alatt a cserkészek szervezeteit oszlatja, siet kicsi vagyonukat lefoglalni.

Kell fegyver, kell zsold, kell konc a szájtépkének.

Valami jut e célokra a cserkészgyermek kicsi vagyonkájából. Tehát hitleri morál és terv szerint el kell rabolni. Beleillik az új kurzus fosztogatási vonalába.

Am a fiatalok az ő fogékony lelkükkel azt hiszik, hogy ennek így kell lennie.

Megérkezett a világgazdasági konferenciára Moley amerikai rendkívüli kiküldött

Összehívták a világgazdasági konferencia elnökségét. Ujra megindult az aranyhalmozás a nagy európai jegybankokban a világgazdasági konferencia sikerrelensége miatt

Október 16-ig elnapolták a leszerelési konferenciát

London, június 28. Macdonald összehívta a világgazdasági konferencia elnökségét. Az ülésen vizsgálat tárgyává teszik — Moley amerikai rendkívüli delegátus jelenlétében — az érkező leten eddig végzett munkát.

Moley amerikai rendkívüli kiküldött ugyanis Angliába érkezett. A delegátus egy hétig fog Londonban tartózkodni, résztvesz a világgazdasági konferencia bizottsági tárgyalásaiban, majd visszatér az Egyesült Államokba s jelentést tesz Rooseveltnek az eredményekről.

Egyidejű bázeli jelentés szerint a nagy európai jegybankok kimutatásaiából kitűnik, hogy újra megindult az aranyhalmozás, mely kétszerezte az aranykészletet az aggodalmakkal van összefüggés-

ben, amelyeket a londoni világgazdasági tárgyalások eddigi eredménytelensége váltott ki.

Angol pénzügyi körökben remélik, hogy az aranyvaluták megrendülésének veszélye miatt Washington előbb-utóbb mégis hajlandó lesz tárgyalni a valutarögzítésről.

Genf, június 28. A leszerelési konferencia főbizottságát esütörtökre ülésre hívták össze, hogy forma szerint is kimondja a konferencia október 16-ig történő elnapolását. Az elnökség mai ülésén csak Nadolny német delegátus szavazott az elnapolás ellen, aki a szavazást megelőző felszólalásában az elnapolás következményeiért a hatalmakra hártotta a felelősséget.

A francia szenátus bizottsága megszavazta a minimális gabonaárak bevezetését célzó törvényjavaslatot

Párizs, június 28. A szenátus elé törvényjavaslatot terjesztettek, melynek célja a gabonaneműek árnyívójának védelmére szolgáló hivatal létesítése. Ha az árak a termelési költség alá esnének, a földművelésügyi miniszter felhatalmazást kapna kötelező minimális ár megállapítására. A hivatalnak az elgondolás szerint tőke is állana rendelkezésére s a szükséghez képest előlegeket folyósíthatnának olyan gazdák-

nak, akik terményeik értékesítését a gazdasági év későbbi időpontjára kívánják halasztani, mert akkorra jobb árakat remélnék.

A szenátusi bizottság némi módosításokkal elfogadta a javaslatot. Minimális árak bevezetését egyévi időtartamra fogadták el, augusztus elsejétől kezdődő érvénnyel.

A plénum pénteken kezdi a javaslat feletti vitát.

És ezentul nem a szülők respektálása lebeg a szemek előtt, hanem a rablás.

Valamikor a gyermekeket elittották a detektívfilmekről és regényektől. Most? Szemléltető előadásokat fognak tartani és a skatulyázó német pedagógusok bizonyára egy új diszciplínát „fosztogatást” fognak kieszelni a hitleri morál dicsőségére.

Tánc az arany körül

Napjaink gazdasági káoszát semmi sem jellemzi jobban, mint az a tánc, amelyet a legkülönbözőbb országok az arany körül lejtenek.

Londonban egy állítólagos világgazdasági konferencia ülésedik, amely a világ gazdasági szanálásának legfőbb lehetőségként az egységes valutarendszer megteremtését és az aranyfedezet fenntartását jelölte ki.

S mialatt a delegátusok egyre-másra beszédekét vágnak ki a világ pénzügyi reorganizációjának szükségessége mellett — a valóságban az történik, hogy minden egyes állam a maga pillanatnyi érdekei szerint alakítja pénzügyi politikáját.

Mialatt Anglia és Amerika a gyakorlatban és elvben is az aranyfedezet fenntartása ellen tör lándzsát, azalatt Franciaország, Hollandia, Belgium, Svájc és Németország és legújában Esztország az aranyalap fenntartása mellett döntenek.

Mindegyik aszerint dönt az aranyalap fenntartása vagy eltörlése mellett hogy pillanatnyi érdekeik mit diktálnak.

Az egész világot akarják meggyógyítani, mialatt csak a saját pillanatnyi gyógyulásukra gondolnak.

Holott ez a pillanatnyi gyógyulás csak átmeneti lehet, az egész világ gazdasági talpraállítása nélkül.

Ez azonban a mai konstellációk között nem következhet be. Ameddig az egyes államok egymás rovására akarják szanálni magukat s eszerint ragaszkodnak az aranyalaphoz, vagy pedig rugaszkodnak el tőle, ahogyan export vagy import érdekeik ezt megkövetelik: a jelenlegi krízis organikus gyógyításáról szó sem lehet.

Ha Amerika az aranyalaptól való eltéréssel az angol ipar piacának elhódítására tör, ha Franciaország felduzzasztott aranykészleteivel szolgáltatásban akarja tartani a gyöngye valutájú országokat, akkor a londoni gazdasági világgazdasági konferencia komoly eredményeket elérni nem lehet — és nem is fognak elérni.

Ebben az esetben a válság olyan mélypontokra fogja zuhantani minden egyes érdekelt ország gazdasági és szociális strukturáját, amely nem fog tudni ellentállani a nyomorba döntött tömegek ostromának és végül is a legkíméletlenebb radikálisizmus karjába fogja kergetni őket.

Az egyetlen megoldás az aranytól való általános megszabadulás volna, az aranytól, mint egyedüli értékmérőtől.

VILAG TÜKRE

Meg kell szervezni az elosztást

Tisztában kell lennünk mindenekelőtt, hogy a pénz és a nyersanyag értékei relatívek és hogy a valutáris és árutranzakciók kölcsönösen függő viszonyban vannak egymással. Egy statisztikus többek között kiszámította, hogy a Hoover-terv annakidején az Egyesült Államoknak évi 90 millió fontnyi kárt okozott. Megállapították ezzel szemben, hogy három ipari nagyvállalat a Hoover-moratórium következtében néhány nap alatt többet kerestett az említett összegnél.

Igy tehát egy különös kérdés elé vagyunk állítva. A kérdés, hogy mi ennek a jelenségnek belső oka és miféle tanulságokat kell levonni belőle. Feltétlenül kell, hogy magyarázatot kapjunk arra a különös jelenségre, hogy ugyanaz a tonna réz hirtelen, minden átmenet nélkül, márol holnapra öt fonttal drágább, mint azelőtt. Jól tudjuk, hogy senki hozzá nem nyult az aranyrudakhoz, ugyanazon a helyen maradtak és egyszerre ugrásszerűen jóval többet érnek, mint az előző napon.

Első és közvetlen tanulság ebből az, hogy sem az árak, sem pedig bizonyos tranzakciók nem állanak bizonyos abszolút és változhatatlan bázison. Ha e relatív jelenségeket meg akarjuk ítélni, akkor csakis hatásaik szerint ítélnünk meg, egyéb alapot aligha találunk e jelenségek megmagyarázására.

És hatásaiban mit mutatott például a Hoover-moratórium? Jól tudjuk, hogy a világot ez az intézkedés nem gazdagította, ellenben megdagadott a világ egy hasznos találmány által, amely a munkamenetet leegyszerűsíti és gyorsítja az ipari munka fontos folyamatait. A nitrogén mesterséges előállítás, a villany-technika fejlődése, a petróleum-szerzésnek egyszerűsítése az érekek bányászatának megkönnyítése bizonyos, hogy gazdagabbá tett bennünket mindenféle hazai és nemzetközi gazdasági intézkedésnél. A börzespekulációnak semmiképpen sem vette hasznát egy nagy közösség, csupán néhány spekuláns.

Kétségtelen, hogy az emberiség ma jóval gazdagabb, mint valaha. Sokkal kevesebbet kellene dolgoznia és összehasonlíthatatlanul többet tudna szervezni, mint valaha. Sokkal kevesebb pénzért többet kapna, mint a régi időben, sőt az értékálló valutáknál a mai napon is áll ez a tétel. Gondoljunk csak az utóbbi évtizedekben kifejlesztett luxuscikkekre, amelyek egy bizonyos rétegnek fejedelmi életlehetőségeket biztosított. De nemesak ezek jutottak ugynevezett kényelmi pozíciókba, hanem azok az egyszerű dolgozó emberek is, akik sem születésük, sem anyagi pozíciójuk következtében nem gondolhatnak fényűző életmódra. A technika vívmányai ezek számára is jobb lakhatási alkalmat nyújtottak. Tisztában lakhatnak, jobban öltözködhetnek, gyakrabban cserélhetnek fehérneműt és olcsó pénzen a legjobb zenét hallhatják. Grammfón és rádió olyan cikkek, amiket minden közepes jövedelmű ember megszerezhet magának. Amerikában olyan kedvező feltételek mellett lehet automobilhoz jutni, hogy a luxus gépkocsikon való közlekedés már igazán nem a gazdagok kiváltsága.

Mjndez természetesen prosperitást jelelt. Becsületés, józan gazdaságpolitika mellett a gépek által okozott munkanélküliséget meg is lehetne szüntetni. Bizonyára van rá olyan szervezkedési mód, amely lehetővé teszi, hogy a tömegek a jövőben még vásárlóképesebbek legyenek, mint eddig. Mindenki érzi és mindenki tudja, hogy erre ugyanis sor kerül és mégsem akad a világ irányítói között olyan, aki ezt megrázkódtatás nélkül véghez akarná vinni. Nyilvánvaló ma már mindenki

Ujdonság

B

ro sem dolgoz...
feledhetetlenül
az élmény ak...
mint Josepk...
Kapható az...
az összeg és...
ldése mellett...
rtel.

kon

exikon,
gordan 40.000...
ellékletet tar...
ára 546 lej...
lej egész vá...
Uj Kelet...
és portó...
eküldése mel...
utánvétellel.

Zeletzkyt

ius 20. (Az Uj...
szabadlábrahe...
nyújtott be a...
indokolással...
efejeződött és...
nesen szükség...
nyilatkozott...
zeletzki szabad.

helyezését

védje

ius 20. (Az Uj...
dulatot várnak...
itány, Tischler...
Vasilju ügy...
vizsgálóbíró...
hogy védenec...
kell, hogy meg...
kivánja, hogy...
latigyan Gyula...
glaljon. Ugyan...
y, hogy Sian...
neicjét hajlandó...
éséért.

fog dönteni a

ndre lett

óbajnoka

nap a késő éj...
be az európai...
a Labriolászín...
heves küzdel...
javára végző...
mpikon, a zse...
ny után 5:0-ra...
elt. Ezzel az...
Kabos Endre...
1933-as vívóbaj...
esz, harmadik...
Gerevics ma...
r, 6. Nagy ma...
ar, 8. Salafia...
gyar bajnok...
től le, tehát a

romániai szil...
il szép eredmé...
gibbor) és Der...
Mindketten a...
es az olaszoktól...
t vereség után...
eleanu holtver...
yól és így ke...
önöbe.

Lapkiadó Rt.
Strada Barón...
Telefon: 9-77

előtt, hogy a kapitalizmus összeomlását csak akkor tudjuk elkerülni, ha pénzügyi szervezeteink (amelyek ma nagyon is mögötte vannak ipari, biológiai és általában a tudományos szervezeteinknek) oda igyekeznek, hogy pontosan hozzáigazodjanak a ma problémáihoz.

A ma problémáinak első sorai között pedig a nyersanyagban való fölösleget találjuk. Más időkben ilyesmire bizonyára örömet keltett volna, mai rendünkben azonban a kétségbeesés jele. És különös, hogy ma, amikor a tudomány annyira jutott, hogy meg tudja állapítani a sokmillió kilométerre lévő csillagok sugarainak súlyát, amikor olyan tudományos csodák fölött rendelkezünk, amik még évtizedekkel azelőtt teljes képtelenségnek tünnek föl, ma a legegyszerűbb igazságot nem tudjuk megtalálni. A Biblia egyszerű, mindnyájunkhoz szóló igazságát sem érezzük. Elfelejtettük József történetét a hét kövér és a hét sovány esztendőről. A mai világ három egymást követő bőséges esztendő után eljutott az összeomlás örvényének szélére. József csodálatos szívóssággal hét bőséges esztendőnek gabonáhozadékát el tudta osztani úgy, hogy a hét sovány esztendőben sem kellett inségről panaszkodni. Ha ezt nem tette volna és ha a dolgokat a maguk folyására engedi, bizonyára az éhség éveiben forradalmak, háborúk és népek megsemmisítése következett volna be. A mi korunknak nem akadt ilyen Józsefje. Az ipari és mezőgazdasági termelés kincseket tudott ontani, de nem akadt férfi, aki arra gondolt volna, hogy igazságosan, lehetőleg mindenkit kielégítve, jussanak el a javak a tömeghez. Ez lett volna az egyetlen mód és eszköz arra, hogy az emberek ne féljenek háborútól, inségtől és egymás fermarcangolásától.

Ma még akadnak közöttünk komoly „közgazdászok”, akik azt hiszik, hogy legjobban, ha a fölöslegeket, különösen a gabona fölöslegeit, megsemmisítjük. Ezzel — mondják — szabályozzuk az árakat. Ha drágább lesz a gabona — így állítják —, akkor a világ meggazdagodhatik. A náluk bőlebbek viszont azzal érvelnek, hogy semmiféle termelvényt, amiben emberi munka fekszik, holmi árakulások kedvéért, nem szabad könnyelműen megsemmisíteni. Tisztázni kell mindenekelőtt az ipari teljesítmények és az árukészletek kérdéséről. Tisztázni kell továbbá a készletek elosztásának problémáit. Ha ezeken túlvagyunk, akkor jöhetnek a többi problémák, amelyek véleményem szerint ugyis ebbe a két nagy problémába torkolnak.

Nincs semmi utópia abban, hogy ezeket a kérdéseket a világgazdasági konferencia megoldja. Az árakat lehet stabilizálni, a gazdasági életet lehet úgy megszervezni, hogy az ne függjön a borszártól, piaci ingadozásoktól, politikai változásoktól. A készleteket félre lehet tenni olyan időre, amikor a világ felvevőképesebb lesz, mint ma. A közbeeső időben a pénzt nem szabad uralkodóvá tenni az áru fölött, hanem a kétoldalt stabil arányba kell hozni. És minden igyekvésünket oda kell irányítani, hogy kisebb munkaidő mellett és becsületlen ellenszolgáltatással megszüntessük a munkanélküliséget. Ennivaló van elég, ruházkodni is tudnánk és emberi módon való lakásokat is tudnánk építeni. Most már csak az elosztást kell becsülettel megszervezni és akkor túl vagyunk az áldatlan krízisen.

Ujdonság! Ujdonság!
JOSEPH ROTH

HIOB

c. regénye.
Ara 84 lej

Helne óta még egyetlen író sem dolgozott fel zsidó tárgyat olyan ragyogó és emelkedett nyelven, olyan feledhetetlenül megkapó szép képekben, az élmény akkora tűzéssel és mélységgel, mint Joseph Roth „Hiob” c. regényében. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltés előzetes beküldése mellett (helyegben is) vagy utánvétellel.

Pénteken a bécsi községtanács és a salzburgi tartománygyűlés megfosztja mandátumaitól a nemzeti szocialista képviselőket

Bécs, június 28. A bécsi tartománygyűlés pénteken ülést tart, amelyen meg fogják fosztani a nemzeti szocialistákat mandátumaiktól. A felsőausztriai tartománygyűlés már ma hozott ezirányú határozatot.

Tegnap a Heldenplatzon Miklas elnök jelenlétében folyt le az ujoncok eskütétele. A Ringstrassen tizezrek nézték a kivonuló csapatokat. Defilé után az elnök teljes megalégedését, köszönetét és elismerését juttatta kifejezésre a vezénylő tábornoknak.

Előző jelentés szerint Kufsteinban a kerületi főnökség épületének különböző pontjain hat németországi típusú kézi-gránát s egy német Mauser-pisztolyt találtak.

A salzburgi tartománygyűlést péntekre összehívták. Az ülésen ki fogják mondani nemzeti szocialisták mandátumvesztését. Londoni jelentés szerint a Times belekapcsolódott az Ausztriába irányuló utazás propagandájába.

Habsburg Ottó nem mondott le a trónról, de nem készül államcsínyre

London, június 28. A Daily Express elküldte Steenockerzeetbe egy munkatársát Zita exkirálynéhoz és Ottó királyfihoz. Az angol hírlapírónak be kellett érnie azzal, hogy a volt királyi család két udvari marsalljával beszélhetett.

Ma közli a lap tudósítást. Keresztes tábornok, a magyar udvarmester a leghatározottabban megafolta azokat a híreszteleket, hogy Ausztriában államesínyt készítettek elő a monarchia visszahódítására. Annyi bizonyos, hogy Ottó főherceg nem mondott le trónigényéről, viszont kétségtelen, hogy a Habsburg-monarchia visszaállítása nélkül Európában nem lehet béke.

Báró Guden, a másik udvari marsall, aki ezelőtt Ausztria követe volt Madridban, azt mondta az angol hírlapírónak, hogy az „Anschluss”-mozgalom végzetesen veszedelmes kísérlet, amely nemcsak az európai békét fenyegeti, de ha sikerül, megpecsételné Ausztria végét. Azok, akik a német-osztrák egyesülést támogatják, Ausztriának ellenségei.

VICHY

Máj és gyomorzaroknál. Anyagcserebetegedéseknél, köszvény, cukorbetegség, reumánál

A legjobban berendezett források: Tökéletes hydroterápia, thermoerápia, mecano-terápia, electroterápia.

kaszinó, színház, futtatás, golf, tennisz.

Mátyás Salamon felgyógyult és a maga jószántából megy Csernovicba, hogy ott szerepét tisztázza a dollárhamisítási bűnygyben

Cluj-Kolozsvár, június 28. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a dollárhamisítási botrány kolozsvári nyomozása során ideiglenesen őrizetbe vették Mátyás Salamon kolozsvári valtagynököt, akit azzal vádoltak, hogy hamis dollárokat vett és adott el Kolozsváron. Mátyás Salamon a kolozsvári Park szanatóriumban fekvő, amikor az ügy kipattant és a rendőrség őrszemelt állított szobája elé. Azóta Mátyás több ízben kijelentette, hogy saját jószántából hajlandó elmenni Csernovicba és ott bizonyítani, hogy ő nem adott és vett dollárokat, hanem ellenkezőleg, károsultja az egész bűnygynek.

Tegnap a hatósági orvosok kielégítőnek találták Mátyás Salamon egészségi állapotát. Mátyás ügyvédje, dr. Hirsch Elemér, szerdán délelőtt megjelent a rendőrség bűnygyi osztályán és bejelentette, hogy miután Mátyás Salamon őrizetbevételére semmiféle döntés nem volt, kéri az ideiglenes rendőri őrizet megszüntetését. Mátyás ellen letartóztatási végzést senki nem adott ki, az ügyészségnek nincsen is tudomása őrizetbevételéről. A rendőrségen valószínűleg figyelembe veszik dr. Hirsch Elemér érvelését és Mátyás Salamon szabadlábon, a saját jószántából fog felutazni Csernovicba.

Be akarja szüntetni a kormány a magyar áruk behozatalát

retorzióra készül a kormány a román tűziasérelmek miatt

Bucuresti Bukarest, június 28. Beszámoltunk arról, hogy a magyar és román kormányok kiküldöttjei által Bukarestben megkötött megállapodás értelmében a kormány az importőröknek Magyarország felé érkező árukra importengedélyt csak abban az esetben fog kiadni, ha az importőr igazolja, hogy az érkező árut fával és nyersolajjal kompenzálta.

A tárgyalások folyamán a román kormány részéről panasz tárgyává tették azokat az intézkedéseket, amelyek a román faexportot Magyarország felé a Tiszán tulong gátolják. Miután erre vonatkozólag a magyar kormány képviselői Bukarestben kielégítő és megnyugtató kijelentéseket tettek, a magyar és román gazdasági körök azt várták, hogy rövidesen sor kerül az új egyez-

Jön: Select Mozgóba:

Vonosnégyes

Szenzációs vigjáték, főszerepben: SZÓKE SZAKALL.

mény ratifikálására és ezzel kapcsolatban az egyezmény keretén belül megindul az intenzív áruforgalom a két ország között.

Amint most értesülünk, az új egyezmény életbeléptetése elő újabb akadályok gördültek, amelyek útját vághatják a két ország között meginduló áruforgalomnak.

Elterjedt hírek szerint ugyanis a román kormány retorzióképpen be akarja szüntetni a magyar áruk importengedélyének kiadását mindaddig, amíg a román tűzifa körül támadt sérelmek orvoslást nem nyernek. A román kormány — hír szerint — ettől teszi függővé a Bukarestben kötött megegyezés ratifikálását.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Palesztinai utazás. Számtalan levelet kaptunk, melyek mind a palesztinai társaskirándulásról kérnek közelebbi felvilágosítást. Minden előfizetőnk és olvasónkat arra kérjük, hogy várják meg az Uj Kelet utazási ismertetőit, amelyek pár napon belül meg fognak jelenni. Addig magunk sem tudunk egészen pontos és száz százalékosan biztos tájékoztatást adni. Megnyugtató az is közlőnk olvasóinkkal, hogy a palesztinai utazásra vonatkozó leveleiket megőriztük és ha olyan speciális kérdést tartalmaznak, amely a palesztinai ismertető kommunikében nincsen benne, akkor a kérdésre külön fogunk válaszolni. Csak pár nap türelmet kérünk tehát, hogy a leveleket pontosan elintézzük.

Orvos. Az orvosi pályán nagy kilátások nincsenek Palesztinában egy bevándorló számára. Orvos nagyon sok van s emellett elsősorban a Németországból kiűldözött zsidó orvosokat kell ott elhelyezni.

S. R. Margita. Levél ment. Ügyében irunk az amerikai követnek, amellyel forduljon kérdésével a legközelebbi kereskedelmi és iparkamarához.

H. Jiban. Levél ment. Cikkét szívesen látjuk. Fáradságát előre köszönjük.

Teledí előfizető. Legutóbbi szerkesztői üzenetünkben megírtuk a szatmári kirándulónak, hogy a terménytelen. Azt hisszük, már le is mondta azóta erről. Kísérje figyelemmel az Uj Kelet palesztinai kirándulási kommunikéjét.

Öz. E.-né Tasnad. Chaim Sohor primarabn Bukarest, Doktor címe nincsen.

G. D. Valea lui Mihai. Avigdor Hameirinek elég, ha így címezi a levelet: Avigdor Hameiri, Tel-Aviv.

M. M. Toplita. 1. Reklamációját továbbítottuk a könyvosztályhoz, amely el is intézte. 2. Az első szerkesztői üzenet önének is.

Az UJ KELET olcsó könyvei

Smedley: Magányos asszony	147 Lej
Patenotre: Pénz	87 Lej
Juhász: Hősök, tudósok, emberek	147 Lej
Molnár Ferenc: Harmonia	54 Lej
Sigrid Undset: Koszoru	144 Lej
Schalom Asch: Moszkva	168 Lej
Schalom Asch: Pétervár	168 Lej
Marai: Csutora	117 Lej
Galsworthy: Vagyon urai	70 Lej
Galsworthy: Bíró előtt	75 Lej
Babits Mihály: Gólyakaliva (kötve)	57 Lej
Karinthy: Hasmütét	72 Lej
Juhász: Japán	36 Lej
Juhász: Olaszország	36 Lej
Pap: Megszabadították a haláltól	87 Lej
Adanov: Thermidor 9.	90 Lej
Aldanov: Összeesküvés	90 Lej
Aldanov: Ördög hídja	90 Lej
Palaeologue: Három diplomata	54 Lej

Évtizedes vevőink régen tudják már, kedvükre szépen fest, tisztít a CZINK gyár

Mire megsárgul a kukorica szára...

— Belpolitikai figyelő —

Bucurști-Bukarest, június 28. (Az Uj Kelet tud.) Bukarestben már régen megkezdődött a kánikula. Erié, mifelénk, már el is felejték talán, hogy ez viaszgatalanul felhőtlen eget, perzselő forróságot jelent és emésztő vágyat a hűsítő irányában. A fővárosban előkerültek már a szalmakalapok, a Lidón emberember hátán és esténként a kávéházak terraszain, a nyári vendéglők kertjeiben a hűvös hűvösök és a kormányra panaszok a bukaresti polgár. Különösen a kormányra, amely... és éppen ez az érdekes: nincs különösebb ok a felhőrdülésre a Vaída-kabinet ellen. A londoni konferencia sikertelenségéért igazán nem lehet felelőssé tenni a nemzeti parasztpártot, a gazdasági és pénzügyi válság már régen nem egy bizonyos ország kormányának képességein múlik. Azonfelül különösebb baklövéseket nem lehet a jelenlegi kormányzók rovására írni.

Mégis, vagy talán éppen ezért, Bukarestben már készül a kormánybuktatás gyászindulója. Esténként, a Colnade hűs lombjai alatt, szövődnek az intrikák finom szájai és fonódnak a pletykák bizo-

nyos imponderabilitásokról, amelyek összel meghozzák a nagy változást. Összel... vagy ahogyan Goga Octavian mondta tárgovisei hívei előtt: mire megsárgul a kukorica szára... A költőpolitikus hozzá tette azt is, hogy ő lesz az, akinek vállait majd a kormányzás felelőssége nyomni fogja. Averescu marsall hasonló hangokat pendített meg a silistrai törökök előtt. A liberálisok pedig kész gazdasági és pénzügyi programmal a zsebükben csak a hívó szót várják hogy önfeláldozóan bocsássák az ország rendelkezésére tudásukat, tapasztalataikat és képességeiket, amelyek immár hatodik éve hevernek minden ok nélkül parlagon és amelyek az ország mai szorongatott helyzetében nem képesek nélkülözni... Mit is mondjon az ember a Iunian-Lupu félbalszárnyról, amelynek rendíthetetlen híte az, hogy Amerika után közvetlenül Románia jön sorra a valutadevalvációban és a stabilizációját nekik kell megcsinálniuk, akik már évekket ezelőtt megmondották, hogy a stabil lejtel nincs mit kezdeni, ha nincs elég belőle...

Krajcáros gondok közepette...

A kormány éppen most jubilálta működésének egyszemélyes jubileumát. A parlamentnek, amelyre támaszkodik, az alkotmány szerint volna még vagy három esztendeje hátra. Egészen beavatott körök esküsznek arra, hogy a miniszterelnök változatlanul a legnagyobb szeretettel és szimpátiával örvend az udvarnál. A nemzeti parasztpárt nem egészen egységes ugyan, de éppen Maniu örökösök a legóvatosabban afelett, hogy a párt egysége érintetlenül fenmaradjon. Erről az oldalról is biztosítják a Vaída-kabinet immunitását.

Milyen címen beszélnek tehát őszi kormánybuktatásról? És mire támaszkodva jelent ki Goga Octavian, hogy kukorica-sárgulásig miniszterelnök lesz? Semilyen címen, semilyen alapon. És mégis... Mindenekelőtt is tudni kell, hogy a mai viszonyok között a hatalom gyeplőjét fogni nem tulságosan nagy élvezet. Hiába Titulescu ragyogó külpolitikai sikerei: a kormányzáshoz pénz kell. És a kormány léteztettségéért nap-nap után az adóinkasszáról beérkező jelentéseket, akár a krajcáros, midőn esténként kasszákat csinál. Pénz kell a tisztviselői fizetésekhez és pénz kell minden egyes lépéshez, ha a kormány csakugyan akar csinálni valamit. Hétfőn például nagy volt az öröm, mert 83 millió behajtásáról kasszák jelentést a pénzügyvizsgatóságok. A krajcáros gond a legkeményebb ideget is felőrli, lassan, szívósan, akár a nedretrévő vízfolyás. A nemzeti parasztpárti kormány is belefáradt az adóemelésbe és a takarékosági politikába.

Az ellenzék nem vágyik a — csontok mellé

Nem lehet azt mondani, hogy a kormány mindenáron pihenni vágya. De a minden magával seprő elánnak, amely

legazol akadályokat és ellenzégeket, vajmi kevés nyomát lehet leclváni az excellenciások arcáról. De hiába keresne az ember orkányszerű kormányozni-akarát az ellenzék sorában is. Valamennyien döngöttek a kormányt, mert hiszen ez minden rendes ellenzéki párt kenyere, de egyik sem vágyik tulságosan a „husos-fazék” mellé, ahonnan a krízis már régen kirágta a húst és ahol legfeljebb csontokon lakmározhatnak azok, akik a kormányzás földi gyönyöreit keresik. Inkább az első hely biztosításáért folyik a harc. Arra az esetre, ha majd ismét napsugaras öröm lesz elnyulni a miniszterelnökség Lincolnjában.

Ebben a tekintetben a liberálisok járnak jó példával elől. Duca még mindig a külföldet járja, Párizsban és Londonban államfők és miniszterelnökök fogadták, olyan önnörökkel, aminők csak egy nagy és kormányképes pár vezérének járnak ki. Rossznyelvek szerint maga Titulescu készítette elő Párizsban és Londonban a liberális pártvezér audienciáit. Az is igaz, hogy Bukarestben ismét sokan esküsznek a liberális párt jövőjére. Am ez együttvéve sem sok minden. Az uralkodó nehezen felejt és a régi sebek még nem hegedtek be eléggé. George Bratianuval ismét folynak béketárgyalások, ám ezeket is leállították, mert a fiatal Bratianu ismét Duca fejét követelte a béke legelső feltételeként. És a liberálisok nem tartották illendőnek külföldön tárgyaló vezérük fejét eladni egy tál lencséért...

Nagy pénzügyi nehézségek előtt

A liberálisok kormányutódlásával egyébként is baj van. Duca pártja változatlanul exponense a nagyiparnak, amely pénzügyi és gazdasági téren ragaszkodik az ortodox kapitalizmus elveivel, mint az adósságok érintetlensége, a külföldi tartozások fizetése, a lejstabilizáció és a magántulajdon érintetlensége. Ezt a politikát képviseli és alkalmazza ma Madgearu pénzügyminiszter is. A kormányt nem az ellenzék, nem az uralkodó, hanem kizárólag gazdasági és költségvetési politikájának esetleges csődje kényszerítheti időelőtti távozásra. Nos, a liberálisok felfogásukhoz mérten kénytelenek volnának ugyanezt a politikát folytatni és London után nem valószínű, hogy ez a politika folytatható lesz.

Komoly jelek tanuskodnak ma már arról.

A londoni konferencián Madgearu beszúrta két mondat közé, hogy az agrár-

államok kénytelenek a jelenlegi árak és a jelenlegi vámakadályok mellett eleget tenni kötelezettségeiknek. Először nem is reagáltak rá, majd Chamberlain angol pénzügyminiszter elutasító választ adott. Az agrárállamokat egyébként is hűvös lenézéssel fogadták Londonban és allig engedték őket szóhoz jutni. Viszont a kormány ma keserű szívvel kénytelen tünni, hogy a Banca Nationala nap-nap után hatalmas összegeket tartson vissza az inkasszából külföldi kifizetésekre. Gondolni kell tehát komoly formában arra, hogy a kormány egy szép napon — amely ugy látszik nincs is messze — be fogja jelenteni a külföldi tartozások fizetésének egyoldalú felfüggesztését.

Ebben az esetben pedig gondolni kell

Jön: Select Mozgoba:
Vonosnégyes
Szenzációs vígjáték, főszerepben:
SZÓKE SZAKALL.

arra is, hogy a lej árfolyamát a haragos külföldi tőkésnek a kaja fenyegeti. Komoly formában szóba jöhet a restabilizáció — és azok, akik hirdették.

A politika egyazon időben a lehetőségek tudománya és a lehetetlenségek frivól játéka. Hogy a mai lehetőségekből milyen lehetetlenségek születnek majd meg, azt senki sem tudja. Csak annyi bizonyos, hogy Bukarestben kánikula van és jó ilyenkor, a Colnade hűs fái alatt, hajnalig lesni a csillagok járásában, jégbehűtött bor mellett, a jövő horoszkópját.

Kormánypártiak és ellenzékiek — egyelőre ezt csinálják a fővárosban.
Kasztner Rezső

Amerika az ipar és a tőke szocializálása felé halad?

Egyre tart a tőkemenekülés az Egyesült Államokból

London, június 28. Amerikai ipari és tőke-szocializálási hírekkel kapcsolatban az angol fővárosban megállapítják, hogy Amerika egyre messzebb távolodik a korlát nélküli individualizmus elvétől és a fasizmushoz közeledik. Egyidejű jelentés szerint a tőkemenekülés az Egyesült Államokból szakadatlanul tart. Uj visszaáramlás csak akkorra remélhető, ha a dollárt stabilizálni fogják.

Belgium, Franciaország, Hollandia, Németország és Svájc delegátusai az aranystandard további fenntartása mellett döntöttek

London, június 28. Belgium, Franciaország, Hollandia, Német-, Olaszország és Svájc jegybankjainak delegátusai bizalmas értekezletet tartottak, amelyen egyetemesen az aranystandard további fenntartása mellett foglaltak állást. Egyidejűleg, a Havas távirati iroda londoni értesülései szerint az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország jegy-

bankjai megegyeztek a bankjegyek arany fedezetének leszállításában. A megállapodás az egyes jegybankokra bizza, milyen arányban kívánják az ezüstöt fedezetül felhasználni.

Zürich, június 28. A tőzsdén a dollárt 415-tel, a hollandi forintot 207.85-el jegyzik.

Az Universul éles kirohanása Sixtus pármal herceg ellen

Üzleti ügyek hozták a herceget Romániába?

Bucurști-Bukarest, június 28. (Az Uj Kelet tud.) Megirtuk, hogy Sixtus pármal herceg Bukarestbe érkezett. Az Universul ebből az alkalmából rendkívül éles kirohanást intéz a herceg ellen, többek között a következőkkel: „Rémesen megszeretett bennünket az utóbbi időben egy gyanus előéletű, de igen előkelő nevű ur: Bourbon Sixtus herceg. Repülőgépről vagy a vonatról egyszerre csak leszáll vendégszerető földünkre és csodálatos: — jövétele mindig összeesik olyan üzleti tárgyalásokkal, amelyeknek semmi közük sincs az előkelőséghez. Felesleges fel- említeni, hogy miről tárgyal a nemes utazó, aki azt hiszi: az emberek nem tudják, hogy mi volt a múltban és mi történik a jelenben.

A románok vendégszeretete közismert. Még a nemkívánatos idegenekkel szemben is engedékenyek vagyunk, abban a hitben, hogy a hatóságok vigyáznak rájuk.

De mit keresnek a hatóságok vezetői eme gyanus személy fogadtatásánál? Mi az? Szudánban vagyunk, ahol a benszülöttek hasraesnek, bármilyen kereskedelmi utazó is látogatja meg őket? És ha a kormány-nak tudomása van e látogatás céljairól, nem akad senki az ellenzéki pártvezérek közül, aki rácsapna románosan az asztalra?

A nemes vendégnek pedig keresztényi tanácsunk: keressen magának minél hamarabb engedelmesebb vidékeket. Akármilyen szegények is volnánk, tapasztalataink már vannak. Romániában sem lehet már mindent csinálni, monsignore“.

MUSSOLINI VALLOMASAI. Emil Ludwig, a világhírű író, a nagy emberek életének és belső világának éleslátó kutatója világhírű könyvét a mai Európa kétségteletlenül legizgatóbb, legszívesebb politikai egyéniségéről — Mussoliniról írta. A könyv kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára csak 57 lej.

Dr. Rex: Kisérteti chemia

Legalaposabb, legjobb szakkönyv. A lexikon alaku hatalmas könyv 900 oldal, harmadik átdolgozott kiadásban a régi 1088 lej ár helyett 540 lej LEPAGE-nál Kolozsvár. Postán utánvétellel portómentesen.

Mera et Co. Autobusz Vállalat

1933 június 22-től

mindennap kétszer indít közvetlen járatot az eddigi egy járat helyett.

Kolozsvár —Dés—Nagysomkut—Szatmár között. I. járat indul Kolozsvárról 6 órákor, érkezik Szatmárra 12.15 órákor. II. járat indul Kolozsvárról 14 órákor, érkezik Szatmárra 20.15 órákor.

Kényelmes és pontos utazás. Uj kocsik. Indulás Kolozsvárról a főposta melletti autobuszállomástól.

Ha
butorait
tőlünk vásárolja
3 előnye van

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

Székely és Réll
butorgyár R. T.
Târgu-Mures, Bucurști,
Brasov.

IUS 29.
erepben:
kapcsolat-
belül meg-
om a két
z új egvez-
abb akadá-
ját vághat-
anduló áru-
yanis a ro-
en be akar-
importen-
ddig, amíg
lt sérelmek
román kor-
teszi füg-
megegyezés
ETŐI
EK
lan levelet
esztinai tár-
lebbi felvi-
ket és olva-
rják meg az
amelyek pár
enni. Addig
n pontos és
kozmatot ad-
szőljük olva-
utazásra vo-
tik és ha
almaznak, a
kommüniké
kérdésre kü-
ek pár na-
gy a levele-
nagy kilátá-
egy beván-
sok van s
országból ki-
ott elhelyez-
Ügyében ír-
amelltt for-
bbi kereske-
ket szívesen
szömjük.
i szerkesztői
tmári kirán-
nytelen. Azt
azóta erről.
Kelet paleszt-
éjét.
Sohor prim-
nines.
gdor Hamei-
velet: Avig-
eióját továb-
amely el is
üzenet ön-

gyár

Julius 29-én indul az Uj Kelet kirándulása Palesztinába

Megírta az Uj Kelet, hogy július hónapban nagyszabású kirándulást rendez Palesztinába az Erdélyrészi Palesztina Hivatallal karöltve. Tekintettel az első híradás óta megnyilvánult kivételesen nagy érdeklődésre, a kirándulás vezetősége elhatározta, hogy a kitűzött terminust okvetlenül betartja és az alábbi sorokban informálja Erdély zsidóságát a kirándulással kapcsolatos összes tudnivalókról.

A kirándulás ideje

Az első Palesztina kirándulás 1933 július 29-én indul Konstantinápolyból a SMR Dacia nevű modern személyszállító gőzcsónán. Utjárány: Konstantinápoly, Sztambul, Piraeus, Beiruth, Haifa.

Díjak

A kiránduláson minden résztvevő tartozik tur-retour hajójegyet váltani a rendezőségtől. Ezen tur-retourjegyek árai a következők:

I. osztály teljes kóser ellátással 12.000
II. osztály teljes kóser ellátással 9000
III. osztály teljes kóser ellátással 5900
III. osztály ellátás nélkül 4400

Fentírt díjak Konstantinápoly-Konstantinápoly között, Megjegyezzük, hogy ezen árak a SMR tarifájának 50 százalékos kedvezményes árai, melyet a rendezőségnek a kirándulók nagyobb számára való tekintettel sikerült biztosítani.

Ezen díjakon kívül a rendezőség váltalja fakultatíve Konstantinápoly, Athén, Beiruth megnevezését és a teljes program lebonyolítását Palesztinában, tehát ellátás, utazások, kirándulások, stb. Ezen utazásnak osztályonkénti díjait legközelebb részleteiben is közölni fogjuk.

A résztvevők tartoznak ezenkívül a vasúti jegyet Konstantinápoly és vissza fizetni e tekintetben is a rendezőség idején gondoskodni fog kollektív utazásról és kedvezményeiről.

Felvétel, jelentkezések

Az érdeklődők tudomására adjuk, hogy a felvételt a központi Palesztina bizottság dönt. Az érdeklődők tehát minden városban forduljanak a helyi bizottsághoz, illetve a cionista helyi csoportok vezetőségéhez, amelyeknek az Uj Kelet és a központi Palesztina bizottság a kirándulásra vonatkozó utasításokat megküldte.

Kolozsváron a jelentkezések a Palesztina Hivatallal történnek naponta délután 12-1 óra között.

Díjak befizetése

A részvételi díjak egy összegben legkésőbb július 15-ig fizetendőek be a kolozsvári Kishitelbank és Takarékpénztár Rt.-hoz „Palesztina kirándulás” számlára. Kérjük a jelentkezőket az összes átutalásokkal ezen kontóra irányítani.

Utlevél beszerzése, érvényesítése, vízumozás

Minden résztvevő egyénileg tartozik gondoskodni utlevéléről és pedig olyképpen, hogy Európára szóló utlevelet vált és azt a Palesztina Hivatallal azonnal beküldi, ahol 220 lej díj befizetése mellett az utlevelet érvényesítik Palesztinára és Egyiptomra.

Néknél nem szükséges az érvényesítéshez külön okmány. Katonai szolgálatnak eleget tett férfiak 41 éves korig az utlevélhez csatolják a Cercul de Recrutare által kiállított igazolványt, melyben fel kell legyen tüntetve, hogy merge in Palestina. Ha az érvényesítésre beküldött utlevél 45 nappal előbb lett az illetékes hatóság által kiállítva, úgy szükséges még egy erkölcsi bizonyítvány is, certificat de buna purtare.

Az összes emberi ismeretek tárháza

az egykötetes Genius-Lexikon, 50.000 cikk, 110.000 sor, 1712 hasáb, 800 ábra és mellékletek. Vászonkötésben 108 lej Lepagenál Kolozsvár. Beküldve portómentes.

Könnyen nevezhet! A legjobb vicclap az

Ojság

ezentúl változatlan terjedelemben csak

5-lel

A kirándulás vezetősége gondoskodik a palesztinai vízum megszerzéséről is. Az ehhez szükséges akták és tennivalók tekintetében még külön is informálni fogjuk a résztvevőket, egyelőre a következőket közölhetjük:

vízumdíj 400 lej
orvosíj bizonyítvány 100 lej
összeg közvetlenül a Palesztina Hivatallal

hoz fizetendő.

Minden kiránduló függetlenül a részvételi díjaktól, tartozik a vízumozásnál 100 lej a Keren Kajemeth javára befizetni.

Egyéb tudnivalók

Az érdeklődők szíves tudomására hozzuk, hogy csakis az esetben vállaljuk az utlevelek érvényesítését és vízumoztatását, ha az legkésőbb (Európára kiállítva) július 15-ig birtokunkba jut.

Minden érdeklődésre az Uj Kelet válaszol. Külön levélben csak az esetben, ha az illető válaszbélyegyet csatol.

Az Erdélyrészi Palesztina Hivatal új címe: Cluj, Piata Mihai Viteazul 6. Telefon 436.

KÖZGAZDASÁG

Súlyos bonyodalmak az aradi és a temesvári cukorgyárak cukor-fizetése miatt

Az illetékes minisztérium kényszeríteni fogja a cukorgyárakat, hogy tarisák be a gazdákkal szemben a szerződéseket

Arad, június 28. (Az Uj Kelet tud.)

Az aradi cukorgyár az aradmegyei répatermelők legnagyobb megrökönyödésére nem adták ki a földmégmunkáláshoz azt az összeget, amelyet a szerződések alapján ki kellett volna adniuk. Megjegyezzük, hogy a szerződéseket a kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium hagyta jóvá, a cukorgyár tehát ebben az irányban is kötelezve van a szerződés betartására. Ennek dacára az aradi cukorgyár kilónként 28 lejjel számítja a cukrot, cukorban fizette ki a cukorrépatermelők követeléseit. A cukorrépa termelők a 28 lejért kapott cukrot 23 és 24 lejért voltak kénytelenek elveszteni, ami megveszerte nagy visszatartást szült a gazdák körében, különösen ma, amikor a kormány intenciója az, hogy a gazdáknak mindent meg kell adni, súlyos ballépés volt a gyár magatartása és eljárása. Annál megdöbbentőbb volt ez, mert a példa ragadós volta miatt áterjedt a Freidorfi cukorgyárra is. Mindezt a cukorrépatermelők szövetsége állapította meg.

A cukorgyárak magatartása 1500 termelőt érint a legsúlyosabban. A szövetség a kérdést a kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium elé terjesztette.

Ecélből memorandumot is dolgoztak ki, melyet átadnak Voicu Nitescu földmű-

velésügyi miniszternek, valamint Popescu Cézár kereskedelmi és ipariügyi államtitkárnak. Az utóbbi személye azért is fontos, mert ő az elnöke annak a miniszteri vegyesbizottságnak, amely előtt a répatermelők és a cukorgyárak a szerződéseket kötik. A memorandumból kitűnik, hogy Arad- és Temes megyében a cukorrépatermelők még nem kapták meg a két gyártól a vagononkénti 1700 lej sem, a mely a múlt évről hátralékos, holott ezeknek a fizetéseknek a terminusa április 15-én volt. A gyárak ezenkívül kötelesek 800 lej előleget fizetni katasztrális holdanként, azonban ennek is a fentemlített módon tettek eleget. Valószínű, hogy a kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium, amely nagy súlyt helyez arra, hogy a cukorrépatermelésben ne legyen fennakadás, kényszeríteni fogja a szerződés betartására a cukorgyárakat.

Raktárunkon lévő zsidótárgyú könyveket olcsón kiadjuk

max Nordau: dr. Kohn — 20 „
Felix Weltsch: A zsidókérdés a modern eszméáramlatok tükrében — 25 „
Solem Alejchem: Leégett nemesek — 10 „

Felhívjuk a kereskedők és fogyasztók figyelmét arra,

hogy őrizkedjenek összetéveszténi a Haifából importált kitűnő „SHEMEN-MENORAH”-szappant más gyártmányú utázzattal, amely a „KASHER” felírást is utánozza.

A valódi SHEMEN-szappan felülmúlhatatlan minőségét lehetetlen utánozni, minthogy e szappan a haifai SHEMEN-gyár speciális receptje szerint kizárólag növényi olajokból készül.

A fogyasztók ügyeljenek a vásárlásnál és kérjenek kizárólag „SHEMEN-MENORAH”-szappant, amelynek Romániában is bejegyzett védjegye a következő:

Kérjük a fogyasztókat, hogy közöljék velünk ama kereskedő nevét, aki ha „SHEMEN-MENORAH”-szappant kérnek, utázzatot akar helyette kiszolgáltatni, hogy tisztességtelen verseny miatt ellene az eljárást megindíthassuk.

Agenc R.T.

A haifai SHEMEN-szappan vezérképviselője

Jön: Select Mozgoba:

Vonosnégyes

Szenzációs vigjáték, főszerepben: SZÓKE SZAKÁLL.

A munkaadók betegsegélyzői kötelezettségei. A Mon. Oficial 1933 április 8-ai számában leközölt a munkásbiztosítást egységesítő törvény szerint a munkaadókat kötelezőleg tagjai a betegség, születés, halálozás, baleset és rokkantsági biztosítást intézménynek, kötelesek lévén fizetni a fenti törvény 43. cikkelyében megállapított 3 utolsó, vagyis a III., IV. és V. osztály táblázataiban feltüntetett díjakat. Így a heti díjjárulék 22, 30, vagy 36 lej aszerint, hogy a mester rendszert egyedül dolgozik, vagy pedig tanoncokat vagy segédeket is alkalmaz. Mivel ez a rendelkezés a mai nehéz viszonyok közt igen magas díjtételeket állapított meg ezen, anélkül is súlyos terheket viselő társadalmi osztályra nézve, általános felzúdulást vont maga után. D. R. Ioaniteanu miniszter ur, aki annyira szíven viseli az iparosság sorsát, értesítvén az iparosság panaszáról, melyet gyűléseken is nyilvánosságra hoztak, a f. é. június 16-án kelt 37.352. számú miniszteri rendelettel a munkaadókat a biztosítottak 5 osztályából az első három osztályba osztotta be és pedig: az I. osztályba tartoznak (heti 6 lej járuléka), akik rendszerint egyedül dolgoznak; a II. osztályba (heti 12 lej), akik tanoncot alkalmaznak és a III. osztályba (heti 22 lej), akik segédet is alkalmaznak. Fenti miniszteri rendelet azonban megadja azt a lehetőséget, hogy az a mester, aki könnyebb biztosítást akar magának eszközölni, fizetheti a III., IV. és V. osztály magasabb díjtételeit.

A CFR bécsben tárgyal az új kötelező díjszabásról. Mint ismeretes, a CFR hatályon kívül helyezte a kötelező díjszabást azokkal az országokkal szemben, amelyek nem ismerték el az aranyfrankban való számítást. A lengyel, bulgár és magyar vasutak vezetőségének hozzájárulása után most az osztrák vasutak is értesítették a CFR-t, hogy hajlandók a díjtételeket aranyfrankban elszámolni. Az értesítés alapján a CFR június 29-én megkezdte a tárgyalásokat Bécsben az osztrák vasutak megbízottjaival.

Gyógyszeresek és droguisták harca. Bukarestből jelentik: A romániai gyógyszeresek tegnap kongresszust tartottak a fővárosban, amelyen az állami gyógyszerárak szaporítása és a külföldi specialitásokra kivetett horribilis taxák ellen tiltakoztak és követelték, hogy gyógyszerert csak a patikák árulhassanak. Ugyanakkor kongresszust tartottak a droguisták is, kik szerint a gyógyszeresek monopolizálni akarják a gyógyszerkereskedelmet. A droguisták kongresszusa elhatározta, hogy nyilvános kampányt indít a közönség felvilágosítására.

SPORT

Ki fogja kapni a Haggibbor kupát?

Cluj-Kolozsvár, június 28. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor kupaversenyének tegnapi döntője váratlanul holtversenyre vezetett. Már régen nem fejeződött be verseny ilyen érdekes eredménnyel: a három kolozsvári vezető együttes egyenlő győzelmi és pontarányal vezet az élen. Az Universitatea, a KAC és a Haggibbor egyenlő arányban verte meg a Romániát és a Tennis Clubot. A három vezető együttes eredményei pedig a következőképpen alakultak: a Haggibbor 4:3-ra legyőzte az Universitateát, a KAC 4:3 arányban legyőzte a Haggibbor, az Universitatea ugyancsak 4:3-ra a KAC-ot. A kivételesen érdekes holtversenyben nem lehet eldönteni, hogy kit illet meg az elsőség. Most a három egyesület vezetőiből alakult bizottság fog dönteni arról, hogyan juttatják a három egyenlő erejű ellenfél közül valamelyiknek a Haggibbor-kupát.

Epe- és májbetegségeknek, epék és sárgaság esetében a természetes „Fereze József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkítő tevékenységre serkenti.

Zs

Beutazt ben-hosszú Dantól B a Földkö völgyéig, hegyekig, leág, vég Persze, jétek, ha volna, a területet n Voltam tem az os su kolónia az ujszak pekkel, b tekkel. V lajdonosok dolgoztatn dolgoznak tam a ma niákat, a vumokat: lön étkezik ből esznek jövedelmül és kolóniá élnek...

Láttam rak), ahol hosszú kal cicesszel és lebeg rajtú ben. Látt kus könyve val a hőm és Achad-B ban Marx e oyanokat a Marxot (K Ottó Bauer liát és Len Passák.

Es mind zsidó dolgo kálják, mo nákat ásnak got építenek Hogy ez dom. Nem szágépítés t ha, hogy m uj várost.

Azt már nek építeni nek varni meg egy do nem láttam nek építeni Lehet, hog szul csinálja ten segítségé De addig i Azt sem m értelemmel földművelés nven bebesz Szentjánoske fan terem. D tok, hogy az nős.

Milyen érd kor egy öreg je, akinek r zött valamet ni, kis kerek mi üzlet öss áll előttem n ban, kaszával ve vágja a sz

Es itt az a golódik botja nek tegnap dőntője váratlanul holtversenyre vezetett. Már régen nem fejeződött be verseny ilyen érdekes eredménnyel: a három kolozsvári vezető együttes egyenlő győzelmi és pontarányal vezet az élen. Az Universitatea, a KAC és a Haggibbor egyenlő arányban verte meg a Romániát és a Tennis Clubot. A három vezető együttes eredményei pedig a következőképpen alakultak: a Haggibbor 4:3-ra legyőzte az Universitateát, a KAC 4:3 arányban legyőzte a Haggibbor, az Universitatea ugyancsak 4:3-ra a KAC-ot. A kivételesen érdekes holtversenyben nem lehet eldönteni, hogy kit illet meg az elsőség. Most a három egyesület vezetőiből alakult bizottság fog dönteni arról, hogyan juttatják a három egyenlő erejű ellenfél közül valamelyiknek a Haggibbor-kupát.

— Mit gond onlap szénát Hát miről sidó telepess záról és virá Igen, virágo Kis szobaly olva és kann örsökörül vir S a gyermek okal foglalat

Zsidó parasztok Palesztinában

Irta: Josef der Tunkeler

Beutaztam egész Palesztinát szélében-hosszában, amint mondani szokás, Dantól Beér-Sebáig: Transzjordániától a Földközi-tengerig, Judeától a Saron völgyéig, Saron völgyétől az Efraimi hegyekig, Felső-Galileától Alsó-Galileáig, végig a siriai határig.

Persze, ez csak mondva van. Képzelték, ha nekem olyan darab aranyam volna, amilyen darab palesztini földterületet még nem láttam.

Voltam a kolóniákon, megismerkedtem az összes telepekkel, régi alapítású kolóniákkal és a legfrissebbekkel, az ujszabásuakkal, gobonatermő-telepekkel, baromfitenyésztéssel, szőlőkeretekkel. Voltam kolóniákon, ahol a tulajdonosok dolgoznak, ahol arabokkal dolgoztatnak és ahol zsidó munkások dolgoznak önmaguknak; meglátogattam a magántulajdon rendszerű kolóniákat, a kooperatívokat és a kollektívumokat; helyeket, ahol mindenki külön étkezik és helyeket, ahol egy fazék-ból esznek; kolóniákat, amelyek saját jövedelmükből tartják fenn magukat és kolóniákat, amelyek idegen kosztot élnek.

Láttam chaszid-kolóniákat (Bené Berak), ahol a kolónisták pajeszes zsidók, hosszú kabátban, mezitlábasan, lelógó cicesszel és nagy cidáklival, amely ugy lebeg rajtuk, mint egy vitorla a szélben. Láttam kolónistákat kabalisztikus könyvekkel a zsebükből és Bibliával a hónuk alatt, Nahalalban Bjalik és Achad-Haam könyveivel, Daganjában Marx és Leninnel az övük alatt és olyanokat is, akik Achad-Haamot és Marxot (Kefar-Jechezkel), a Zohart és Ottó Bauert (Kvucz Brenner), a Bibliát és Lenint (En-Charod) együtt olvassák.

És mindnyájan valami furcsa nem-zsidó dolgot csinálnak — a földet munkálják, mocsarakat száritanak, csatornákat ásna, fákat ültetnek és országot építenek.

Hogy ez tetszik-e nekem? Nem tudom. Nem nagy szakértő vagyok az országépítés terén. Még nem láttam soha, hogy miként kezdenek építeni egy új várost.

Azt már láttam, hogy miként kezdenek építeni egy házat, hogyan kezdenek várni egy ruhát, hogyan nyitnak meg egy doboz szardiniát, de azt még nem láttam soha, hogy miként kezdenek építeni egy új országot.

Lehet, hogy jól lehet, hogy rosszul csinálják. Ha majd befejezik Isten segítségével, látni fogjuk. De addig is érdekes, nagyon érdekes. Azt sem mondhatom, hogy nagy szakértelemmel bírok a kolónizáció és a földművelés ügyeiben. Nekem könnyen bebeszélhetik, hogy a káposztáson Szentjánoskenyér nő s a lenese körtefán terem. De annyit mégis megállapítottam, hogy az egész ügy nagyon különös.

Milyen érdekes látvány például, amikor egy öreg zsidó, rossz szem ne verje, akinek normális körülmények között valamely kávéházban kellene ülni, kis kerek sapkával a fején és valami üzlet összehozásáról tárgyalni, itt áll előttem meztláb, vászon alsóruhában, kaszával a kezében és verejtékezőre vágja a szénát.

És itt az a zsidó, aki mindig ott forgóldik botjával a Nalewki környékén és füledhez hajolva kérdezi: „Van-e valami beváltani való?” vagy egy hegyringbolt pultja mögött működik, avagy a kisgyermekeket oktatja a chéderben — most a Hadar-Hakarmelen kőházat épít magának.

És ott, ott a másik zsidó, egy bölcsészdoktor vagy egy professzor kinézésével, — egy tyukot tapogat éppen, hogy van-e tojása... Szép kis foglalkozás!

Sz az ilyen emberekkel nem is lehet beszélni. Szóba hozom a Farbstein-Grünbaum-politikát és az „Aguda” választási harcát — ő meg az égre nézve mondja:

— Mit gondol, lesz eső? Mert nekem holnap szénát kell vágni...

Hát miről lehet itt diskurálni egy zsidó telepeessel? Tehenekről, tyukaszatról és virágokról.

Igen, virágokról. Kis szobalyukak, deszkából összetákolva és kannapléhvel megerősítve, de köröskörül virágok pompáznak.

S a gyermekek is fászkákkal és virágokkal foglalatkoskodnak. Minden virág-

nak külön neve van, ami nagy meglepés számomra. En eddig csak az tudtam, hogy a virág az virág és itt minden gyermek olyan tisztában van a különböző virágok nevével, mint ahogy nálunk minden lány ismeri az összes filmsztárokat.

Mit mondjak többet. Mult szombat az „Ohel-Sém”-ben voltam egy Cneq-Sabbath előadáson és itt a spódiumra lépett egy Reubeni nevű botanikus, egy talmudtudósareu, fekete szakállas zsidó és egy nagy beszédet vágott ki a korosabb zsidókból álló hallgatóság előtt.

Mit gondoltok, miről prédikált? Virágokról, rügyekről és hajtásokról, lilomokról, a Saron virágairól és hasonló butaságokról.

S a közönség türelmesen végighallgatta és megtapsolta.

Ha nálunk, Lengyelországban, virágokról szóló prédikációval a szöszekre merészkednek, letuszkolnák onnan, ki-dobnák az utcára és bolondot kiáltánának utána.

De különben is nagyon furcsa ember a kolónista. Nem udvarias és nincs érzéke a finomság iránt. Odajön valaki közülnk, egy intellektuál és abelvelt, hogy behívna a szalonba és elbészélgetne vele a színház és a mozi újdonságairól. — bevezeti egy istállóba, egy egyszerű tehenistállóba, vagy a lovak és öszvérek közé, vagy esetleg egy tyukölba.

Kezdetben bosszantott a dolog. Hát mi vagyok én, egy ló, egy barom, hogy odaállítsz a barmok társaságába? Jobb társaságot nem is tudsz nyújtani számomra...?

De hamar elpárolog a haragod. Meggyőződsz róla, hogy az istállónak itt nagyon fontos szerepe van. Igen előkelő hely, talán még előkelőbb a szalonnál is. Sok istálló szebben és jobban van építve, mint a lakóházak. A kolónista míg egy fabarakban lakik, vagy egy lyukas, foltozott „crif”-ben, — de az istálló kőfalakból áll és a tehene nem egyszerű tehen, hanem mindegyiknek külön neve van, még pedig eredeti héber neve: Ahuva, Vasti, Nechama, Para aduma, Adina. Még csak a kisasz szony, vagy nagysága titulust kell hozzatenni...

Hallani, amint a kolónista lehango-ltan jelenti a feleségének:

„Mintha az egész világ kárpótolni akart volna német-országi veszteségeimért...”

Egy francia újságíró érdekes beszélgetése a „száműzetésben” élő Einsteinnal

Brüsszel, június 28. A belga tengerpar-ton, egy kis villában szállásolta el magát Albert Einstein professzor. Németország-ból való elűzetése óta a brüsszeli egyete-men tart előadásokat és egy kis falu esendjébe vonul vissza időről időre, hogy tudományos elméletein dolgozzék. A falu lakói tiszteletteljesen és meleg szeretettel üdvözlék a napi sétáját végző professzort: valahogyan büszkék is arra, hogy a tudós az ő egyszerű és nyugodt otthonuk-ban kereste meg a munkásságához szük-séges magányt.

— Hogy tud ebben a kis faluban dolgozni? — kérdi a professzort a francia újságíró, aki őt felkereste.

— En mindenütt tudok dolgozni, — válaszolja Einstein. — Előttem ismeretlen fogalom, hogy jó, vagy rossz munkafeltétel. Azt hiszem, hogy az északi sar-kon is tudnék dolgozni, ha békében hagy-nának.

Csakugyan az az egyszerűség és jó-ság, amellyel Einstein az arra haladót üdvözi, vagy kezét fog szomszédjával, mind amellelt tanuskodnak, hogy Ein-stein ezen a törekény menedékhelyen is megtalálta a maga számára a zavartalan munkalehetőséget. Az egyszerű házikó és a kor legillusztrisabb tudosa között csak az első pillantásra van oly szembeesző kontraszt. Tulajdonképpen éppoly termé-zetes, hogy megtalálja helyét itt, mint a világ bármely más részén ő, aki a vi-lágegyetem titkainak kutatására szentel-

— Chase, a tehenünk, az „Aviva” egé-szen oda van...

A jiddis nyelvnek nem nagy barátai, ezek a tehenek... Héberül beszélnek hozzájuk, még pedig tiszta szefárd ki-ejtéssel. Ugy tűnik, hogy sokkal job-ban értenek héberül, mint számos cio-nista...

Olyan becsük van itt a teheneknek, hogy mindegyiknek megvan a leszármazási okirata, nyilvántartják az egész családfáját.

— Ime, ime ez a tehen — magyará-zák — a hollandiai „Zilpá”-tól száрма-zik, amely a híres beyruthi bikával párosult. És ott, a „Sosana” unokája az öreg beyruthi „Vasti”-nak amely hosszú ideig Damaszkuszban élt és ott nevelték a hollandiai állattenyésztési akadémiai módszere szerint.

Vannak itt tehenek, akikről hosszú tudósításokat és leírásokat közöltek az újságok szárai. Legalább annyit irtak róluk, mint egy Nobel-díjas tudósról...

Sőt, már nem egyszer filmezték is. Ha akarjátok, fényképet is kaphat-tok róla, profilban és en face, külön-böző pózokban, ahogy eszik, ahogy iszik és ahogy fejeit magát.

Nagyon jó fényképarea van a tehen-nek.

Borjász idején, részletes jelentések futnak végig az egész jisuvon, az ellés lefolyásának minden mozzanatáról.

És aki feji, az sem olvan egyszerű legény, hanem egy fiatalember, aki könyv nélkül tud ezer lapot a Talmud-ból.

Természetes, hogy ez szenzáció, lát-ványosság. Ilyen jelenetknél gyakran látni egy amerikai misztert az ő misz-szével és fiucskájukkal — turisták, akik nézik és csodálják a nagyszerü képet:

— Fejnek egy tehenet!

A férfi Bedekerrel, az asszony lorg-nettel és a fiu, aki Newyorkban ne-velkedett, egy nehéz kérdéssel fordul az apjához:

— Papa, ha befejezik a fejést, hol zárják itt el a csapot?

És mivel a tehenek olyan nagy érték kel bírnak, mindegyiknek megvan a maga kijelölt helye, mint lehavdil, a tekintélyes hitközségi tagoknak a Miz-rachülés. És ha hazajönnek a mezőről, rendben odamennek a helyükre, nem ugy, mint nálunk, lehavdil, a színház-ban.

Ebből eszembe jut Jehuda Halévi, a nagy költő strófája:

— „Cion, becho kol chajo veof cho-chomü, aminek az értelme: Cionban minden állat okos és minden barom — egy bölcs...”

ha nem apolja rendszeresen. Meg kell tisztítania a haját és a fejbőrt a szennytől és zsírtól, mert ezek eltömik a hajgyökereket és a haj hullását okozzák. A hajápolás céljára már 30 év óta a legjobb szer

PIXAVON és a Pixavon-Shampoo

A PIXAVON a fülelvüfa kátrányát, azt a hatásos szert tartalmazza, teljesen szagtalan és színtelen és klinikailag igazoltan megakadályozza a hajhullást. A PIXAVON-t évtizedek óta ajánlják az orvosok mint olyan szert, amely a hajnövést elősegíti, a korpaképződést megakadályozza és megőrzi a haj szépségét, illatát és egészségét.

Einstein válaszképpen elmondja, hogy még mielőtt a Sorbonnera meghívták volna, számos más meghívást kapott a világ minden részéből s ezeknek egy részét el is fogadta. Így elfogadta egy amerikai egyetem ajánlatát, amely még előadások tartására sem akarta kötelezni. Régebbi megállapodás köti az oxfordi egyetemhez, ahol ezen a nyáron fog előadásokat tartani. Közvetlenül Németországból való kiűzetése után a spanyol kormánytól kapott meghívást s ezt a lovagias gesztust természetesen méltányolni akarja. További meghívásokat kapott Hollandiából, Belgiumból, Kaliforniából, mintha csak az egész világ igyekezett volna őt kárpótolni Németországban elveszített lehetőségeiért. Az Einstein házaspárt nagy-lelkü ajánlatokkal igyekeztek rekonpen-zálni Berlin melletti szép villája elvesztéséért is. Sehweningenben ajánlák fel nekik villát, házat Madridban s birtokot Angliában, amelyet egész életük tartamára ingyen bocsátott volna rendelkezésükre egy angol képviselő. Párizs mellett pazar villát ajánlott fel korlátlan időre Wertheimer franciaországi zsidó bankar.

— Egyelőre azonban nem állapodom meg sehohsem — mondja Einstein. Meg-elégízem azzal, hogy a tudomány házaló ügynöke legyek...

Mi történt Tövisen a csendőrség és a vasgárdisták között

Bucuresti-Bukarest, június 28. A Di-mineata mai számában foglalkozik az-zal a cáfolattal, amelyet a belügymi-nisztérium a tövisi incidensek alkalmá-val kiadott. A lap megállapítja, hogy igenis, komoly összetűzések voltak a csendőrség és vasgárdisták között. Utóbbiak kövekkel dobálták meg a csendőröket, akik közül egy szakasz-vezető arcán súlyosabban, míg másik három csendőr könnyebben sérült meg. A csendőrök erre sortűzet aodtak le a levegőbe és eképpen sikerült a vas-gárdistákat megfélemlíteni.

Értékes szépirodalmi művek darabja 20 lej

- Szép Ernő: Lila akác 20 Lej
- Farrère: A tükörkisasszony 20 Lej
- Toudouze: Vulkanok ébresztője 20 Lej
- Bennett: Mr. Prohack 20 Lej
- Bennett: Hugo 20 Lej
- Magre: A tigris titka 20 Lej
- Fouchardiére: Ha nagyjaink visszatérnek 20 Lej
- Renard: A bacillusember 20 Lej

Ki Montecarlo ura?

A monacoiak csendes forradalma. Monaco visszakapta alkotmányát

Monaco, június 28. Minden tavaszszal, amikor a nyaralási szezon már befejeződött és a vendégek nagyrésze elutazott, fölkelnek a monagézok és... függetlenséget követelnek a fejedelmek től. Nem kell őket kigunyolni! Minden államnak megvan az a joga, legyen az a legkisebb is, hogy komolyan vegyék, ha vitális érdekekért száll sikkra a többséggel. Ha Monaco nem is volna több, mint aminek elképzelik, — egy kaszinó, egy ruletterem, egy pompás félükertek és napsütötte sétányok között meghuzódó hotelpont — még akkor sem volna helyes kigunyolni. Monaco azonban egy „független” kis államocská, százötven hektárnyi területtel, huszonnégyezer hazája sorsán törperegő monagézokkal, 1246-ig visszanyúló történelmi múlttal és a huszadik századba egészen beleillő aspirációkkal. Huszonnégyezer derék monagézról van szó, akik az év nagy részén át ma is archaikus viszonyok között élnek egy fejedelmi kastély árnyékában meghuzódó tengerparti államocskában, ahol a politikai szabadságjogok ma sem állanak magasabb nyívn, mint amennyire a középkorban eljuthattak.

A korszellem behatol a sziklák közé

1910-ben volt az első forradalom. A korszellem behatol a sziklák közé és a monagézok hamarosan fölismerték azt az előnyös „geográfia” helyzetüket, hogy különben terméketlen országukat — mint a Nilus Egyiptomot — tulajdonképpen csak egy nagy folyó teszi termékeny, egy olyan folyó, amely a játékkaszinó bevételeiből fakad a monacói államocskán végigfolyva, azt a februári áradáskor megtrágyázza... betorkol a Grimaldiak kincstárába. Ugy találták, hogy ez a dolog „elévült” már az individuális liberalizmus korszakában és sokkal korszerűbb lenne, ha ez a folyó a monagézok javai ba torkolna be. Kérésükkel előálltak a fejedelemmel, aki azonban nem fogadta a kiindulást. A nép „föllázadt” s így tört ki az első, alapjában véve elég szolid és csak pár napig tartó monacói forradalom. A fejedelemmel engedni kellett merev elzárkózottságából és a „tribunál superior” 1911. január 7-én tartott rendkívüli ülésén bejelentette, hogy teljesíteni fogja a „nép” kívánságát és alkotmányt ad Monacónak.

Nem kell azonban azt hinni, hogy ebben az alkotmányban egyetlen szó is volt a monagézok álmaiból. Ez az alkotmány csak a trónörökös rendjét állapította meg, az államtanács összetételét és szervezetét, a parlament képviselők választását, a jogokról azonban... elfelejtett intézkedni. Egy páran protestáltak ellene, a gouverneur general beadta lemondását... azután senki sem beszélt többé a történetéről.

Lajos fejedelem
Albert fejedelmet nagyon szerették különben a polgárai. Elvégre tudós is volt, tengerész és óceánográfus egyszemélyben és tagja volt az Institut de France-nak is és pedig nem „ad honores” mint fejedelem, hanem mint az óceánográfia terén kimutatott kutatásainak eredményeképpen. A történetek dacára is maradt minden a régiében. Csak 1922-ben, amikor Albert meghalt és utána fia, a jelenleg is uralkodó II. Lajos ült bele a Grimaldiak trónjába, váltak ismét komolyabbá az állapotok. Az új szuverén volt rosszabb elődjénél, sőt mint alattvalóinak sorsát szíven viselő államfő, ma is egyike a legjobbaknak. Büszkének például egyáltalán nem mondható. Mesélik róla, hogy a mikor Albert halála után — amíg élt ugyanis, addig Lajos nem jöhetett Monacoba — trónralépését már törvénybe iktatták és jog szerint uralkodó fejedelem volt már Monacónak és hazajött országába, olyan szerényen lépett be a fejedelmi palota egyik hátsó kikapuján, hogy még a diszgráda szem vette észre érkezését. Nem szerette — és ma sem szereti — hogy észrevegék. Azóta sem veszik észre! Különben a legjobb ember a világon... csak hogy tudós... sem nem óceánográfus... sőt még csak nem is halhatatlan akadémikus... csak a francia hadsereg egy egyszerű tábornoka. A monagézok pedig olyan fejedelmet szeretnének, aki egyebet sem tenne, mint ál landóan Genfből Hágába, Hágából Párizsba, Párizsból Londonba utaztatna és Monaco világhatalmi pozíciójáról tárgyalgatna.

Lajos fejedelmet azonban vadászatot

kívül semmi egyéb nem érdekli. A belpolitikai komplikációk a legkevésbé. Amikor így tavasz végén a szezon kötelezettégei alól szabadulhat — a kaszinóval kötött szerződés ugyanis határozottan előírja, hogy a fejedelemmel a szezon alatt Monacóban kell tartózkodni (reklám Monacónak) — visszavonul ardennei kastélyába és senki sem látja többé a következő januárig.

Minden föld a heregég

Ilyenkor azonban, amikor a fejedelemmel odahaza kell tartózkodni, szinte azt lehetne mondani, évről-évre rendszeresen ismétlődnek a monacói zavargások. Igaz, ugyan, hogy a monagézoknak semmiféle adót sem kell fizetni, a föld ár pedig évről-évre emelkedik... magából abból a körülményből, hogy nem kell adót fizetni, még senkinek sem sikerült családokat eltartani, a föld árának emelkedéséből pedig semmi haszon, mert Monaco teljes egészében a fejedelem magántulajdonában... helyesebben a kaszinó. A Condamint például, (Monaco és Monte-Carlo között elterülő városnegyed), amelyért 1860-ban még csak mint egy 60 ezer frankot fizettek az eladóknak, ma már százmilliókat ér a fejedelemmel. Albert fejedelem belátta ugyan annakidején, hogy ez a helyzet antiszociális és igazságtalan a lakossággal szemben és ígéretet tett, hogy magán vagyonának egy részét parcellázni fogja a monagézok között és ezáltal a polgárok is hasznát lássák a heregég jövőjének... a heregég közbejött halála miatt ez is csak ígéret maradt. A jelenlegi fejedelem persze most már gondolni sem akar arra, hogy vagyonának egy részét a polgárságnak visszaadja. Ezért tör ki évről-évre Monacóban a forradalom.

Alapjában véve azt lehet mondani, mégis csak a kaszinó lett minden bajnak okozója. Ez az ördögi intézmény, összenyert aranyával nagymértékben izgatja a tömegek fantáziáját és fejleszt az étvágákat, Ez érthető is. A kaszinó négyezer alkalmazottja — átlag havi kétezer frank keresettel — legnagyobb részben

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Erzsébet királyné. (A meyerlingi tragédia.) A Szinkör Mozgóban rendkívüli érdekességű újdonságot vetítenek. Címe: Erzsébet királyné és a legszebb királyné regényes életét. eleveníti meg. A leghitelesebb adatok alapján csinálták meg Erzsébet királyné életét, szerelmét és házasságát, Ferenc József életét, Rudolf trónörökös életét, a véres meyerlingi tragédiát, végül Erzsébet királyné tragikus halálát. A parádés szereposztás: Lil Dagover, Paul Otto, Maria Solveg, Charlotte Ander, Ida Wüst, stb.

OPERA MOZGO:

Csütörtök: Hadnagy ur a feleségem. Mese a huszáruniformis varázsáról 9 zenés felvonásban. Főszerepekben: Eggerth Márta, Georg Alexander, Verebes Ernő, Félix Bressart, Maria Paudler.

Jön: Tökmagkisasszony. Dolly Haas, Betty Aman, Herald Paulsen.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Csütörtök 5, 7 és 9 órák:
Kiki. Anny Ondra nagyszerű filmje. Partaere Hermann Thiemig.

Péntek 5, 7 és 9 órák:

Szombat 5, 7 és 9 órák:
Vasárnap 2, 5, 7 és 9 órák:

Vonósnyegyes. Általánosan közismert Salamon vigjáték filmen, főszerepben Szóke Szakál.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Csütörtök 5, 7 és 9 órák:

Az élet katonái. Izgalmas film rendkívüli érdekes felvételekkel, főszerepekben: Richard Dix és Dorothy Jordan.

Péntek 5, 7 és 9 órák:

Szombat 5, 7 és 9 órák:

Vasárnap 2, 5, 7 és 9 órák:

Kiki. Elsőrangú vigjáték főszerepekben: Anny Ondra és Hrmann Thiemig.

francia és olasz nemzetiségű... egyetlen sincs közöttük igazi, valóságos ósmonagéz. Pedig elvégre — mondják ők — mégis csak inkább itthon vannak, mint a kaszinó és Zografok. Körülbelül minden esztendőben ilyenkor, június végén szokta visszakapni Monaco az alkotmányát, megválasszák a nemzetgyűlés 24 képviselőjét, kinevezik elnökké Eugéne Marquet képviselőt, a monacói nép vezetőjét, tiltakoznak a visszásságok ellen, memorandumot intéznek a fejedelemmel, amire a fejedelem minden esztendőben felosztatja a parlamentet s szétvártatja a képviselőket. A következő júniusig azután a kaszinó igazgatósága kormányozza a kis országocskát... azaz két esztendő óta a kaszinó igazgatóságával együttműködve Boudilloux Lafont francia szenátor, akit a francia kormány delegál Monacóba a herceg ügyeinek intézésére.

Júliusban tehát egyelőre boldog napok virradnak a monagézokra. 11-én lesznek meg a választások és a nemzetgyűlés 24 képviselője az idén is összegezheti a monacói panaszokat. A fejedelem azután majd szokott módon intézkedik!

A kaszinóban természetesen semmi sem mutatja az elégedetlenséget. A napsütötte tereasz alatt a németek vidáman kifejezik a hitlerizmusról otthon tiltott nézeteiket... a part mentén hatalmas amerikai pacquebótok horgonyoznak... a homályos hős termekben pedig szabályosan forog a rulett... az asztal körül üldögélők réveteg szemekkel merednek a számok közé és... néha néha megdörzsölik homlokukat vagy megvakarják fejüket. Csak két szótól visszhangzik a játéktér: „Pait vos jeux Messieurs!”... és „Rien na va plus” hallatszik mindenfelé.

Kinnt pedig a monagézok siraúják a haza sorsát... a monagézok... akiket kizártak a kaszinóból... a gárdából... és kizártak mindenhol, mivelhogy ők otthon vannak, Erthető a keseredés. Más országok is ritkán vannak megelégedve az uralkodóval... Monacónak azonban még ebből is három jutott: a fejedelem... Zograf ur, a kaszinó pénzelője... és Boudilloux Lafont szenátor, a francia kormány megbízottja. Háromszor rossz a legrosszabbul. Szegény monagézok!

SZINKÖR-MOZGO MŰSORA

Minden nap 3, 5, 7 és 9-ór: Erzsébet királyné. A meyerlingi tragédia. Egy királyné szenvedései és szerelme. Lil Dagover, Charlotte Ander, Maria Solveg, Ida Wüst, Paul Otto.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, június 29.

Bukarest, 18.15: Rádiózenekar.

Budapest, 9.15: Hírek, 10: Egyházi zene. Utána pontos időjelzés, majd az Operaház zenekari hangv. Közben rádiókrónika, 2: Grammfón, 3.15: Magyar táncok, 4.30: Pono időjelzés, időjárás, majd felolvasás, 5: Enek, hegedű, hárfá, gondolkahangv, 6.10: Pesti ember nyaral. Zagon István vidám csevegése, — 6.40: Borsdalk, 7.20: Emlékest, 8.30: Nép színmű, Majd Bara Sándor cigányzenekara.

Bécs, 22.25: Tánclémezek.

Berlin, 20.40: Dalest.

Breslau, 20: Karének.

Frankfurt, 20: Cselbő.

Hamburg, 20: Népdalest.

Lipsee, 20.05: Hangv.

Varsó, 17.15: Munkásénekkar. Közben hegedűszóló, 18: Grammfón.

Milánó, 20.30: Gounod: Faust című operája.

Róma, 20.15: Grammfón, 20.45: Szimfónikus hangv.

Prága, 21.10: Brahms szerelmi keringő

Pozsony, 17.45: Grammfón, 18: Szórakoztató zene.

Belgrád, 19: Grammfón.

Svájci Aleman Adó, 20.30: Rádiózenekar.

Svájci Romand Adó, 21: Népszerű est.

Péntek, június 29.

Bukarest, 19.20: Grammfón, 19.40: Zenekari hangv, 21: Szimf. hangv. Beethoven: F-dur szimfónia, Mendelssohn: E-moll hegedűverseny, Berlioz: Szílfidek táncá.

Budapest, 6.45: Torna, Utána grammfón.

9.45: Hírek, 10: Felolvasás, 12.05: Zenekari hangv, 12.30: Hírek, 1.15: Pontos időjelzés, időjárás, 1.30: Grammfón.

2.45: Hírek, 3.30: Diákféltóra, 4: A nők

sportja, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, 5: Dolgozatírtás, vidám csevegés, 5.30: Cigányzene, 6.30: Elbeszélés, 7: Basilides Mária dalséje, 7.45: Külügyi negyedóra, 9.30: Pontos időjelzés, időjárás, 9.40: Cigányzene, 11: Dohnányi és Stefaniai Imre kézzongorás estje.

Bécs, 21: Szimf. hangv.

Berlin, 20.10: Mozart: Varázsfuvola c. operája.

Breslau, 20: Verdi: Miller Lujza című operája. Utána katonazene.

Langenberg, 21.05: Hangv.

Stuttgart, 21: Mozart ünnep.

Belgrád, 16.30: Grammfón, 19.20: Nép dalok, 20.30: Hegedű- és zongorajáték.

Svájci Aleman Adó, 21.10: Donizetti opera.

Svájci Romand Adó, 22: Könnyű zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírási díjak 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak egy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

A legízletesebb és legváltozatosabb vegetárius koszt a Schwartz Ignác vezette alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kapható. Unió ucca 10., hátul az udvarban. Egy menü (leves, főzelék, tészta) 25 lej. Abonoma ebédvacsora 900 lej, csak ebéd 600 lej.

Csilárt és modern csöbutor készítő Grünwald Jakab fémpari üzeme Cluj, C. Decebal (Rudolf ut) 23.

Lakbánszerződéseket pótló Declaratio nyomtatványok kaphatók Tipografia Albert nyomdában, Cluj Calea Victoriei 7.

Központban különbejárati butorozott szoba, 1-2 személynek, esetleg ellátással kiadó. Telefon 12-42.

Kiadó azonnalra egy modern komfortos 2, esetleg 3 szobás lakás, valamint egy raktárnak vagy műhelynek alkalmas helyiség. Nationala Biztosító, Regina Maria 6.

Különbejárati butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással 1-2 izr. fiatalembernek nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

Középiszkolák vagy elemisták pótvizsgára való előkészítését jutányos áron, esetleg koszt vagy lakás ellenében vállalom. Leveleket „Jogszigorló” jellegre a kiadóba kérek.

Italszakmában jártas ügyes ügyvédök felvételek, Cim a kiadóban.

Kiadó július hó 1-re egy szoba konyha, speiz és egy különbejárati butorozott szoba. Melom u. 14.

Egy, esetleg két egymásbanyiló butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, keretes villában kiadó. Cim a kiadóban.

Egyedülálló uriaszonnynál tisztviselő lakást és teljes ellátást kaphat fürdőszoba használatul július 1-re mérsékelt áron. Cim a kiadóban.

Keresek egy 200.000 lejes kölcsönt. Biztosítékul adok egy milliós értékű ingatlanon elsőhelyi bekebelezést. Részletes ajánlatokat „Kölcsön” jellegre a kiadóba kérek.

Nyolcvanezer lej értékű ingatlanomat biztosítékul átíratom annak a nevére, aki egy 3000 lejes kölcsönt ad rá. Ajánlatokat „10 százalékos kamatot fizetek” jellegre a kiadóba kérek.

Elsőrendű változatos 7 7 7 házikoszt kihordásra. Ugyanott egy különbejárati butorozott szoba esetleg 2-3 személy teljes ellátást kaphat. Székelyné Deák Ferenc ucca 34.

Kelengyék készítése, függöny és ágyterítő összeállítás, csipkebevarrás, párná montirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézmunkaszalonjában Str Baritiu 16.

Keresek két szoba, konyhás lakást istállóval, lehetőleg belváros közelében. Cim a kiadóban.

Csak ma
Re
„En
Lilán Ho

Nyom
Ha

Genf, jú
ségéről me
török közt
az angol é
egykorit t
sa sokban
egyik-más
hercegek é
dusokká. A
származott
morognak,
ban a szer
rejt az aty
mas földt
márv, ami
évtizedekig
Ami ingatl
gon kivüli
riára. Pale
rögországra
a szultán ö
varészt m
lető országo
Elejnte m
biztak a ha
tak pénzem
busás előleg
akik egy i
tek az elől
ciaországba
partj helye
elveztek. A
és a török-
teleneknek
óta a pénze
nak a pénze
köcsöknek
dett parát.
Ujabbban
get próbálj
nyit akarna
járdakot k
egy magasa
nyugdíját.
Népszövets
Törökország
örökösének
teni fogják.

— Teljes
a rettenetes
ló-államok t
tik: A többi
és rettenetes
művelő állam
misléssel fe
mészhirek köv
natózsón a
óriási vételke
za elérte a
nívót. A javv
szes agrárter
— Washing
korkonferenci
Nemzeti népp
gitimista pro
az esetben t
párt képvisel
ellenzéki leg
uj pártba.

— A vesze
ezelőtt a Ka
akart cseng
Az elromlott
volt töltve, h
megölte. A s
ték és ezután
annak megá
csétlenségért
rendéség ré
mizsár szállt
trualta a sze
akarna nyom
ért a dróthoz
megrázta. Ha
mint ahogy a
szinüleg ő is
volna. A rem
mozást indító
zói ellen.

HIREK

Csak ma, csütörtökön és pénteken
Royal Mozgóban
„**En és a császárnő**“
Lilian Harvey, Conrad Veidt, Offenbach-zene.

Nyomorognak Abdul Hamid szultán örökösei

Genf, június 28. Abdul Hamid örökségéről megint sok szó esik nemcsak a török köztársaság sajtójában, hanem az angol és francia lapokban is. Az egykori török szultán örököseinek sorsa sokban hasonlít Ezeregyéjszaka egyik-másik történetéhez, amelyben a hercegek és hercegnők átváltoztak kol-dusokká. Az utolsó török szultán le-származottjai is nélkülöznek, sőt nyo-morognak, mialatt Konstantinápoly-ban a szeráj milliókat érő kincseket rejt az atyai örökségből és olyan hatal-mas földterületeket foglalt le a kor-mány, aminek néhány évi hozadékából évtizedekig élhetnek az örökösök. Ami ingatlan pedig a mai Törökorszá-gon kívüli részekre esik, Irákra, Szi-riára, Palesztinára, Tripoliszra és Gö-rögországra azok még kevésbé elérhető-k a szultán örökösei számára. E földek ja varését már régen felosztották az il-lető országok lakói között.

Eleinte még nemcsak az örökösök bíztak a hagyaték elérésében. Még vol-tak pénzemberek, szindikátusok, akik busás előleget adtak az örökösöknek, akik egy időben fejedelmi módon él-tek az előlegekből. Szófiában, Délfran-ciaországban és Itália kellemes tenger parti helyein. De a perek egymásután elveszték. A török-angol, a török-francia és a török-olasz döntőbíróóságok illeték-teleneknek mondták ki magukat s az-óta a pénzemberek és szindikátusok fut-nak a pénzüik után, de a császári örö-kösöknek nem adnak egy megveszeke-dett parát.

Újabb az örökösök a Népszövetsé-get próbálják mozgósítani és csak any-nyit akarnak elérni, hogy legalább év-járadékokat kapjanak. Nem többet, mint egy magasabb miniszteri tisztviselő nyugdíját. Beavatott körök szerint a Népszövetség ki fogja eszközölni, hogy Törökország és utódállamai a szultán örököseinek szerény kívánságát teljesí-teni fogják.

Teljes megsemmisüléssel fenyegeti a rettenetes hőség az amerikai földműve-lő-államok természetét. Newyorkból jelen-tik: A több mint háromhetes szárazság és rettenetes hőség a középnyugati föld-művelő államok természetét teljes megse-mmisüléssel fenyegeti. A kedvezőtlen ter-méshírek következtében a chicagói gabo-natözsédén a háborus időkre emlékeztető óriási vételkedv hatalmasodott el. A bu-za elérte a bushelenkénti egy dolláros nivót. A javulás magával ragadta az ősz szes agrártermékek árfolyamait is.

Washingtonban megkezdődött a cu-kerkonferencia. Washingtonból jelen-tik: Nemzeti néppárt alakult kimondottan le-gitimista programmal. Mivel csak abban az esetben tartható pártgyűlések, ha a párt képvisellel bir a parlamentben, az ellenzéki legitimisták egy része belép az új pártba.

A veszélyes csengő. Néhány nappal ezelőtt a Kajántói út egyik villájába be akart csengeni Pop Anna cselédleány. Az elromlott csengő olyan erős árammal volt töltve, hogy a cselédleányt azonnal megölte. A szerencsétlen leányt eltemet-tek és ezután indult meg a nyomozás annak megállapítására, hogy a szeren-csétlenségért kit terhel a felelősség. A rendőrség részéről Oanea helyettes ko-miszár szállt ki a helyszínre és rekons-truálta a szerencsétlenséget. Oanea meg akarta nyomni a csengőt, azonban alig ért a dróthoz, a csengő rendkívüli erővel megrázta. Ha megfogta volna a csengőt, mint ahogy azt a cselédleány tette, való-szerűleg ő is Pop Anna sorsára jutott volna. A rendőrség most határozott nyo-mozást indított meg a gondatlanság oko-zói ellen.

A Haggibbor turisztikai szakosztá-lya július 2-án, vasárnap autós kirándu-lást rendez a szolcsvai buvópatakhöz. Járavölgy—Aranyosvölgye—Ponor, visz-szafelé Aranyosvölgye—Torda utiránnyal Részvételi díj vendégeknek 80, tagoknak 75 lej. Indulás reggel fél 6 órakor a Haggibbor klubtól. Jelentkezni az Ex-pressz Inkasszó irodában (Reg. Ferdi-nand 14.) legkésőbb péntek estig lehet. Zetelők: Sándor Samu, Weisz Ignác, Kohn Zoltán és Wolheim János. — A szakosztály ugyancsak 2-án gyalogkirán-dulást is rendez a Dónát ut—mészegető—százfenesi vízmű irányában a Szamosig, ahol fürdés lesz. Indulás reggel 7 óra-kor a klubtól Erdős László vezetésé mellett.

A kisebbségi ujságírószervezet elnö-kének királyi kitüntetése. Sárkány Gábor hírlapíró, az Erdélyi és Bánsági Kisebb-ségi Ujságírószervezet országos elnöke a király a Meritul Commercial si Indust-riál érdemrenddel tüntette ki működése elismeréseképpen. A kisebbségi ujságírók körében Sárkány Gábor kitüntetése álta-lános meglepetést és örömet váltott ki, annál is inkább, mert az ujságírói kö-rökben úgy tekintik, hogy Sárkány kitün-tetésével a kisebbségi ujságírói társadal-mat érte a királyi kegy.

Agyvértóadás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatá ál-tal igen sokszor megszüntethetők. Tudu-mányos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székzoru-lás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi.

Rendőrségi hírek, Schwartz Sámuel kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy Farcas Lucretia nevű cselédleány eltűnt. — Dénes Oszkár kolozsvári lakos ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést, akik a kolozsvár—nagyvárad-i vonaton akatáskáját, háromezer lej ruhaneművel ellopták. — Hersch Mózes Árpád ut 56. alatt lakó kereskedő házából ismeretlen tettesek 6000 lej értékű ruhaneműt el-loptak. A nyomozás mind a három eset-ben megindult.

Barátnőim frigylik a hajamat, bár nem is természetes a szépsége, — azon-ban selymes tapintása, csillogó fénye és finom hullása szépen hat. Bubifrizurám ezen jó tulajdonságait ann k köszönhe-tem, hogy hajamat hetenként egyszer Pixavonnal mosom.

Az egész város csak „Hív a pusztá. . .”-ról beszél. Jön a Royal Mozgóba.

Késik az aratás Magyarországon. Budapestről jelentik: Az aratás Magyar-országon az idén néhány nappal késni fog. A várható termés alighanem alatta marad az eddigi várakozásoknak.

Felültette a német régészeket egy bukkott diák. Weimarból jelentik: Néhány év előtt történt, hogy a Pirmont közelé-ben fekvő Aerzen község határában a he-gyek között egy barlang szikláin titokza-tos rajzokat és betűjeleket találtak be-veve. Akkor a német archeológusok hosz-szu ideig tanulmányozták a „leletet”. Vé-gül rájöttek, hogy az ősgermán korszak-ból maradtak az utókorra. Tudományos tanulmányok jelentek meg az azereni ősgermán írásjelekről, a kultúra, történe-lemelőtti emlékeiről, s neves régésztudo-sok előadásokat tartottak róluk. Most pe-dig előállott egy volt weimari diák és leleplezte az ősgermán leletet. Bebizonyít-totta, hogy annak idején tréfából ő véste a barlang szikláiba a furcsa hieroglifá-kat. Ő volt az, aki az archeológusok fi-gyelmét felkeltette, de ugyanakkor az egész diákcsinnyt írásba foglalva lepecsét-telt borítékba zárta és közjegyzőnél le-tébe helyezte. Meg akarta tréfálni az archeológusokat, akinek tudománya sze-rinte nagyon gyenge lábán áll, őt mégis megbuktatták az egyetemen ebből a tu-dományágból.

INDIG ALFRÉD HEGEDÜESTJE JULIUS 4-ÉN. Őszi franciaországi és hol-landiai turnéját megelőzően Erdély na-gyobb városaiban tart koncertet ez a kül-földön már régen arrivált melegsívű muzsikós. Ravet, Strawinsky, Lalo, Szy-manowsky és Chausson gradíózus műveit fogjuk hallani tőle július negyedikén a rom. kat. gimnázium dísztermében. A zongorakíséretet a kitűnő K. Molnár Ir-ma látja el.

Felvétel az oradeai „dr. Kecskemé-ti Lipót” jzr. fiuliceumba. A liceum igaz-gatósa felhívja a mélyen tisztelt szü-lők figyelmét, hogy az intézetbe első iz-ben beiratkozni kívánó tanulók felvételi kérvényeit legkésőbb július hó 10-ig kell az igazgatósághoz beküldni. A felvételi kérvényhez iskolai, születési, oltási és állampolgársági bizonyítványt kell mel-lékelni. A tandíj a szülők anyagi viszo-nyaihoz mérten fog megállapítani. A vidéki tanulók internátusban vagy más helyen való elhelyezése tekintetében, valamint minden más kérdésben az igaz-gatóság szívesen szolgál felvilágosítá-sal.

Amerikában folyik Piccard profesz-szor öccse Julius elejére tervezett sztra-toszféra-repülésének előkészítése. London-ból jelentik: Amerikában folyik Jean Piccard a híres professzor öccse Julius elejére tervezett sztratoszférarepülésének előkészítése. A repülést, amelynek startja Chicago közelében lesz, a chicagói vilá-gkiállítás elnöksége finanszírozza. A neves professzor is segítségére van öccsének a start előkészítésénél.

A Panamerican Airway Grönlandon és Izlandon át rendszeresíteni fogja a légi járatokat. Newyorkból jelentik: Lind-bergh és felesége óceánrepülő útján sze-renző észleletek alapján s ha ezt javasol-ni fogják, a Panamerican Airway 1935-ben Grönlandon és Izlandon át rendszere-síteni fogja a légi járatokat. A kísérleti start július hónapban lesz Amerikából Grönland felé.

Sűrű köd terjeng Newyork kikötője felett. Newyorkból jelentik: A kikötő fe-llett 48 órája sűrű köd terjeng. Több mint husz óceánjáró torlódt össze a kikötő előtt, úgyhogy a legnagyobb óvatosságra van szükség esetleges szerencsétlenségek elhárítására.

Éhségmárban tart Nantes felé több ezer munkanélkülivé vált st. nazairei ha-jómunkás. Párizsból jelentik: St. Nazaire-ből több ezer munkanélkülivé vált hajó-gyári munkás éhségmárba kezdett Nan-tes felé, ahol küldöttségük azt fogja kér-ni a prefektustól, eszközölje ki a kor-mánynál a Normandje óriáshajó abba-hagyott építésének folytatásához szüksé-ges összegeket.

Bárony Rózsai, Kun Magda, Halmay Ti-bor, Berki cigány, Ludovika és Friesay zenekarok együtt „Hív a pusztá. . .”-ban.

A francia szenátus elfogadta a lég-ügyi minisztérium átszervezésére vonat-kozó javaslatot. Párizsból jelentik: A fran-cia szenátus elfogadta a légügyi minisz-terium átszervezésére vonatkozó s a ka-mara által már megszavazott törvényja-vaslatot.

Gyengéket erősít az Ovomaltine.

A gabonatermelő nagy államok pi-aca dobják összes készleteiket, ha Ausz-trália nem járul hozzá a termés eső-kentéséhez. Londonból jelentik: A gabo-natermelő nagy államok tegnapi újabb bizalmas értekezletén az Egyesült Álla-mok és Kanada delegátusai arra az ausz-tráliai oldalról közölt bejelentésre, hogy három ausztráliai szövetségi tagállam a legelősebben ellene van a termés esőkén-tésének, válaszul tudtára adták, Ausztrá-lia delegátusainak, hogy piacra fogják dobni felhalmozott összes készleteiket. Az ausztráliai delegátus kábel útján még az este folyamán érintkezésbe lépett az ausz-tráliai szövetségi kormányral s új utasi-tásokat kért.

Eau de Cologne
Parfum
Goudre

GYÁRTMÁNYAI: L'OCÉAN BLEU
DOUCE-FRANCE-AMARYLLIS-FRANINE

NAPRÓL NAPRA

Vezető osztrák családok az ünnepi játékok tartama alatt Salzburg bará-tai Londonban, Párizsban és Brüsszel-ben megalakított egyesületei tagjai tiszteletére Salzburgban és Bécsben fényes fogadóestélyeket fognak ren-dezni.

A nemzetközi ökolvívó szövetség ve-zetőségi ülést tartott, amelyen elhatá-rozták, hogy a jövőben együtt fognak működni az amerikai szövetséggel. Ezentul az európai bajnoki és a világ-bajnoki mérkőzések 15 menetesek lesz-nek.

Bor, asszony, szerelem
Hej, soha nem felejttem el. . .
„Hív a pusztá. . .”-t.

A Schubert film most készült Bécs-ben. Zenekíséretét a bécsi filharmóni-kusok látják el, akik ezuttal szerepel-nek először filmen.

Wenigszky lengyel komponista szü-letésének a jövő évben lesz századik évfordulója. Az ünnepek keretében nagyszabású nemzetközi hegedűver-seny is lesz a lengyel fővárosban.

Németországban áprilisben 12. má-jusban 20 filmet cenzuráltak. Az el-múlt év hasonló időszakában 121, ille-tve 183 volt a cenzurált filmek száma.

Egyik prágai revüszínház humoros revüdarabra készül, amely a Svejk c. Hasek-regény egyes epizódját dolgozza fel.

Az Egyesült Államok külkereskedel-mi forgalmában májusban az áruimport 19. az export 9 millió dollárral emelkedett Newyorkból jelentik: Az Egyesült Álla-mok külkereskedelmi forgalmában má-jusban az áruimport 19. az export 9 mil-lió dollárral emelkedett az előző hónap-hoz viszonyítva, ennek ellenére az aktív szaldó az áprilisi 17 millióról 7 millióra csökkent.

Öt milliárd deficiettel zárult az év első öt hónapjában a francia külkereske-delmi mérleg. Párizsból jelentik: A fran-cia külkereskedelmi mérleg az év első öt hónapjában öt milliárd frank deficiettel zárult.

Szinkör Mozgó

3, 5, 7 és 9-kor:

Erzsébet királyné

A mayerlingi tragédia. Egy királyné szerepe és szenvedései.
Lil Dagover, Charlotte Ander, Maria Solveg, Ida Wüst, Paul Otto.

UJ KELET Legújabb hírek

A népszövetség mandátumbizottsága csak azoknak a németországi zsidóknak ad Palesztinába letelepedési engedélyt sóronkivüli, akik legalább ezer font értékű vagyont tudnak kimutatni

A német nemzeti párt a terror hatása alatt „önként” kimon-dotta feloszlását

Lemondott a bajor gazdasági miniszter állásáról. Megalakult a faj-politikai tanácsadó-bizottság. A porosz egyháztanács panasz-szal fordult a lipcsei birodalmi főtörvényszékhez Sibellus fő-szuperintendáns szabadságolása miatt

A cserkészszervezeteket is feloszlatták Hitlerék

Berlin, június 28. A német nemzeti párt fölött beteljesedett a végzet. A német nehézipar s a nagy junkerek pártja volt az, mely Hitlerék a szociáldemokraták és kommunisták, valamint a polgári demokratikus pártok ellen hatalmas összegekkel támogatták, hogy velük és általuk szétrombolják a weimari alkotmányt. Azt hitték, hogy ezáltal kezükbe tarthatják majd a nemzeti szociálistákat, akik az ő akaratuk szerint fognak táncolni s teljesen fel fogják adni szélső radikális szocialis követéseiket.

Ez a rövidlátó politika azonban fordított eredményeket hozott. Hitlerék uralmuk elején megalkudtak Hugenbergékkel a hatalom átvételére, de néhány hónap leforgása alatt Hugenbergéknek látniuk kellett, hogy Hitlerék nem respektálják a szövetséget és teljesen ellenük fordulnak.

Az utóbbi napokban olyan hatalmas lett Hitlerék nyomása Hugenbergékkel szemben, hogy Hugenberg kénytelen volt beadni lemondását.

Mára már odáig érett a helyzet, hogy a német nemzeti párt „önként” kimon-dotta feloszlását.

A feloszlátás kimondásának fejében Hitler intézkedett aziránt, hogy a nemzeti front fogságba vetett tagjai haladéktalanul szabadon bocsáttassanak.

A nemzeti front feloszlátásával egyidejűleg Kwath-Isny gróf, a bajor néppárt tagja is lemondott bajor gazdasági miniszteri állásáról. Von Epp tábornok bajor helytartó a miniszter visszalépését elfogadta. Egyelőre Stewerth bajor miniszterelnök fogja vezetni a bajor gazdasági minisztériumot.

Egyidejűleg dr. Pünder volt államtitkár, Münster kormányzósági elnökét azonnali hatállyal szabadságolták. Tegnap a nemzeti szocialisták Danzigban is átvették a keresztény szocialista szakszervezeteket.

Ugyancsak a tegnapi nap folyamán a birodalmi miniszterek minisztertanácsot tartottak, amelyen az 1933-34. évi költségvetéssel foglalkoztak. A költségvetés hat milliárd márkával egyensúlyban van.

Tegnap este Berlinben megalakult a fajpolitikai tanácsadó bizottság is. Dr. Frick birodalmi miniszter megnyitotta beszédét az összes németországi rádió-állomások közvetítették.

A kormány és a porosz evangélikus egyház közötti éles ellentéték egyre mélyülnek. Tegnap a porosz egyház-tanács panasszal fordult a lipcsei birodalmi főtörvényszékhez az evangélikus egyház élére állított kormánybiztos kinevezése és Sibellus főszuperintendens szabadságolása miatt.

Hogy a náci terror milyen méreteket ölt Németországban, arra jellemző az a tegnapi jelentés, mely szerint a német kormány a birodalom egész területén feloszlatta a cserkész szervezeteket s az összes ifjúsági szervezeteket is. A cserkészeket vagyont és minden ingóságát a kormány lefoglalta.

A mai nap politikai szenzációja közé tartozik, hogy a Havas távirati iroda szerint

Olaszország újlag mérsékeltre intette, hivatalos diplomáciai uton Hitlerék

Egyidejűleg a Tarwisban tartózkodó Ke-

then nemzeti szocialista vezér az olasz kormány részéről figyelmeztetést kapott politikai akcióinak abbahagyására, különben kiutasítják Olaszország területéről.

A mai nappal Göring porosz miniszterelnök körrendeletet adott ki, melyben utasítja a rendőrtisztviselőket a nemzeti szocialista szervezeti vezetők üdvözlésére. A versaillesi békediktátum aláírásának mai 14-ik: évfordulóján a birodalom területén mindenütt félárbróra eresztették a lőbogókat.

A náci végrehajtják teljes gazdasági és agrárprogramjukat?

Ujabb jelentés szerint Papan német birodalmi helyettes kancellár von Hassel római német nagykövet kíséretében az olasz fővárosba érkezett, hogy a vatikánnal a németországi katolikusok ügyében tárgyalásokat folytasson.

Ugy hírlik, hogy a centrupárt szintén fel fogja oszlatni szervezeteit és csatlakozik a nemzeti szocialistákhoz.

Genf, június 28. A Népszövetség mandátumbizottsága négyezer németországi zsidó kérésével foglalkozott, akik engedélyt kértek a Palesztinában való letelepülésre. A bizottság úgy döntött, hogy csak azoknak adja meg a letelepedési jogát sóronkivüli, akik legalább ezer font értékű vagyont tudnak kimutatni.

Párizs, június 28. A lapok valószínűnek tartják, hogy a nemzeti szocialista párt Németországban most már végre fogja hajtani teljes gazdasági és agrár-programját s a tervbe vett telepítési akciót.

Az ellenzék megállapításához felhasználandó adatok pontos meghatározása. E célból azt javasolták, hogy a földművelőket a folytatódóan köztől üzleteikről listászerű összeállításra közzétesse. Csak így kerülhet el a költevel-kényszer bevezetése. A szakértők korlátozni akarják a kisebb terménypiacok árjegyzéseit, továbbá intézkedéseket kívánnak az árjegyző bizottság tagjai hatáskörének kibővítésére.

Tengeri és olajpogácsa-monopólium Németországban
A gabona- és a takarmánynemű és egyéb mezőgazdasági termékek vezetősége elhatározta, hogy a birodalmi kormány szir-programjának keresztülvitele érdekében a bel- és külföldi származású olajpogácsa monopól-pótlékát, valamint a rizs, takarmányliszt és takarmányozási célokra szolgáló törmelék-rizs monopól-pótlékát azonnali hatállyal tonnánként 20 márkával felemeli és a tengeri keményítő-készítés melléktermékeinek monopól-pótlékát tonnánként 60 márkában állapítja meg.

Megingott a holland forint elleni kontremín

Hága, június 28. A holland jegybank 43 millió hollandi forint értékű aranydevizát dobott piacra intervenció vásárlások céljaira. A bankjegyek aranyfedezete ezzel 77 százalékról 75 százalékra csökkent. Hangoztatják, hogy a kontremín megingott és a holland forint további árfolyamcsökkenése most már nem látszik valószínűnek.

A német kormány súlyosan beleavatkozott a németországi gabonaértékesítésbe

Monopóliumozzák a tengerit és az olajpogácsát. Állami felügyelet alá helyezik a tőzsdéket

Nem igaz az a külföldön terjesztett hír, hogy Romániában rossz termés várható

Cluj-Kolozsvár, június 28. (Az Uj Kelet tud.) Előreláthatólag három-négy hét múlva már komolyan foglalkoznunk kell az új természettel, amely nem ígérkezik rossznak. Amíg a beföldi jelentések azonban általában mindig kedvezően számolnak be az új termés kilátásairól, addig a külföldi jelentések a romániai vetésállással igen pesszimistákusan foglalkoztak. Nyilvánvaló, hogy egyes érdekelteknek ez így felelt meg, mert a tulságos pesszimizmus egyáltalában nem fedi a valóságot. Valami spekuláció irányíthatta a romániai vetés jelentéseket. Akárhogy is áll a dolog, szakkörökben határozottan megcáfolták azt, hogy a romániai vetésekre olyan rossz kilátás lenne.

Ezzel szemben, úgy látszik, megszűnt a külföldi közvéleményt irányító ok is, mert újabban a külföldi lapok arról számolnak be, hogy „Romániában az időjárás igen kedvező és az elmaradt tengeri is behozza a kését.”

A vetéshelyzet más országokban a következőképpen alakult:
Németországban a könnyebb talajokon a szárazság súlyos károkat okozott a vetésekben. Általában jó, közepes termést várnak.
Bulgáriában a nedves, hideg időjárás folytatódik és sokhelyütt fagy körüli hőmérséklet volt. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint, ha az esős idő folytatódik, nagy rozsda-károkra lehet számítani.

Görögországban, Macedóniában nagy viharok voltak, amelyek erősen ártottak a tavaszi vetéseknek.
Oroszországban esős idők voltak. Különösen esett Ukrajnában és az északi és középső vidékeken. A középső Volga vidéken száraz időjárás van, Nyugatsibériában sűrűn esik. Az utóbbi jelentések szerint a terméskilátások kedvezőek.

Eszterországban egyes helyeken a viharok károkat okoztak. Az eső és a hideg

idő, amely júniusig tartott, nagyon sok kárt okozott a vetésekben.

Kanadában a folytonos hőség és esőhiány következtében a vetések jelentékeny károkat, ezenkívül rovarkárokat is szenvedtek.

Angliában, Skóciában nagyon kedvező időjárás volt, a termés kitűnőnek ígérkezik.

Franciaországban nagy viharok voltak, a Rohn-völgyében áradás van, ugyszintén a délnyugati részeken.

Olaszországban az idén nagyobb termést várnak, mint a múlt évben, annak ellenére, hogy a vetések elkéstek és eleinte az időjárás nem volt kedvező.

Felügyelet alá kerülnek a tőzsdék Németországban

A német birodalmi, közlelemzési és mezőgazdasági minisztériumban a gabonapiacok átszervezésére vonatkozó szakértői tárgyalások végetértek. A javaslat lényege abban áll, hogy a jövőben minden gabonaföldet állami felügyelet alá kell helyezni és a tőzsdéi szervezet felépítésére az edigi rendelkezéseket törvénnyel kell megerősíteni.

A szakértők elégtelennek találták a német gabonaföldesek az árlejtésekre és az árak jegyzésére vonatkozó intézkedéseket. Szükségesnek mutatkozik az árak megállapításához felhasználandó adatok pontos meghatározása. E célból azt javasolták, hogy a földművelőket a folytatódóan köztől üzleteikről listászerű összeállításra közzétesse. Csak így kerülhet el a költevel-kényszer bevezetése. A szakértők korlátozni akarják a kisebb terménypiacok árjegyzéseit, továbbá intézkedéseket kívánnak az árjegyző bizottság tagjai hatáskörének kibővítésére.

Tengeri és olajpogácsa-monopólium Németországban

A gabona- és a takarmánynemű és egyéb mezőgazdasági termékek vezetősége elhatározta, hogy a birodalmi kormány szir-programjának keresztülvitele érdekében a bel- és külföldi származású olajpogácsa monopól-pótlékát, valamint a rizs, takarmányliszt és takarmányozási célokra szolgáló törmelék-rizs monopól-pótlékát azonnali hatállyal tonnánként 20 márkával felemeli és a tengeri keményítő-készítés melléktermékeinek monopól-pótlékát tonnánként 60 márkában állapítja meg.

Eszterország letér az aranyalapról

Párizs, június 28. A Paris Midi táviratot közl Revalból, mely szerint az eszt parlament viharos jelenetekben bővelkedő viták után úgy döntött, hogy Eszterország térjen le az aranyalapról és a valuta értékét legalább 35 százalékkal csökkentse.

Tovább emelkednek a buzaárak a chicagói és vinnipeg-i gabona-tőzsdéken

London, június 28. A csikagói és a vinnipeg-i gabonaföldesek a buzaárak tovább emelkednek. Csikagóban a tőzsdén olyan hatalmas arányokért ért el a forgalom, ami szinte példátlan a tőzsdé történetében. A buza és a gabonanevelők emelkedése folytán a farmereknél levő készletek értéke az Egyesült Államok területén 745 millió dollárral emelkedett a bankzárlat ideje óta.

Újra elmaradt az olasz légi rajstartija

Róma, június 28. Az olasz légi rajstartija a rossz időjárás miatt ismét elmaradt. Az indulás Balbo későbbi időpontra halasztotta.

Takarmány-mész

(szénsavas mész) minden mennyiségben
Ullmann József és Fia cégnél
Oradea, Telefon 677.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 18. Telefon: 1-77

Taxa post
plátite in r
No. 224.713-
da Baron
Telefon: 9
Havonta 11
évre 600, ea
földre: Hav
félre 6, ea
delések díje
KELET" a
ssidóság eg
keink után
rás megjelö

Hitler m

A románia
kisebbségkre
várnak.
Mindez H
Nemesak, r
mindenütt le
Hanem, m
romániai né
már a józann
ketűrésből.
A bukarest
geti is a jöv
A szebeni s
Szeben szá
állítottak fel,
Szubvenció
hitlerista „ku
Megtiltottá
zat építésen.
Hamis haz
és csak Hitler
Kirákatalk
vannak tele.
Bravol Bis
tanuljuk meg
igazán urak a
Hitler péld
iskoláit csinál
Szinte látju
egyszer szeny
Németorszá
Hitler miatt
ha nem így tő

Példás eg

Az ellenzék
golódnak Buk
Nemesak m
osztokodnak
börén.
Goga példán
teli, hogy egy
mány esetén ő
Argetoianu
rájai körében,
uralomra hívja
bevenni a kor
A garnitúra
Gyönyörű ga
Hiszen Goga
keresztvízet Du
pártól egy tar
összes liberális
ritóinak nevezte
Ami pedig a
liberális párt a
nyitványt, amik
la, hogy öregse
reanuvál dema
bomlasztó tevé
pénzügyminiszte
szág hiteletét
verziós törvény
Példás egyet
döbéli kormány
Szép kilátások
is valósul az egy
mánya.

A holland t

Peterdingg
Ha Mohamed k
zezi egyenesen
Kaliforniáig, Ka
válnak.
Ezeknek a sző
latuk van, de
adnak lenni, mi
sereken mártog
Ha Mexikóban
eg kell vakarn
en egymástgyilk
bujik belőlük -
A Royal Dutsc
s és kegyetlen p
Ha Amerikában
enátorok és po
ra gondolkod
melés érdekéb
szeszínálás eme
Holott ez is cs
rtenik, mert a
dvező árak m
zni petróleumte
Hosszu éveken